

IRDO

MOZAIK

Prve slovenske družbeno odgovorne novice, št. 9/X november 2017

Kdo so finalisti HORUS 2017

Prejemniki nagrade HORUS 2017 in posebnih priznanj bodo znani v sredini decembra 2017.

Str. 4

Pakt za mlade

Letos je Inštitut IRDO pripravil osnutek Nacionalnega akcijskega načrta na temo Pakt za mlade v Sloveniji, ki je del evropske pobude na to temo.

Str. 8

Intervju: dr. Bojan Mevlja

Z direktorjem Središča Rotunda, ki je v projektu Model M, videl priložnost, kako lahko mladim pomagamo odkrivati njihovo poslanstvo.

Str. 15

10 temeljnih zahtev za DO

Skupni imenovalec 10 zahtev je: ali bo človeštvo razvilo družbeno odgovornost kot vsakdanjo prakso ali bo kmalu propadlo, saj brez nje uničuje pogoje za svoj obstoj?

Str. 23

IRDO - Inštitut za razvoj družbene odgovornosti je bil ustanovljen leta 2004 z namenom raziskovati in pospeševati razvoj družbene odgovornosti v Sloveniji in v svetu.

Prizadeva si povezati vse ključne akterje na področju razvoja družbene odgovornosti (podjetja, vlada, civilna družba...) ter izvajati skupne aktivnosti in kampanje za osveščenost širše družbe o potrebnosti in pomenu družbene odgovornosti v Sloveniji.

S svojim delovanjem inštitut IRDO prispeva k prenosu in prilagajanju tujega znanja ter konceptov slovenskim razmeram in potrebam, hkrati pa omogoča izmenjavo slovenskega znanja in izkušenj s tujimi strokovnjaki, podjetji in organizacijami.

Povabite v naše članstvo tudi druge, ki bi želeli biti seznanjeni z informacijami o družbeni odgovornosti in prispevati k razvoju le-te.

Izdajatelj:

IRDO

Inštitut za razvoj družbene odgovornosti

Preradovičeva ulica 26

2000 Maribor, Slovenija

info@irdo.si // www.irdo.si

Telefon: + 386 (0)31 344 883

Faks: + 386 (0)2 429 7104

Spletna mesta: www.irdo.si, www.horus.si,
www.mladinski-delavec.si,
www.chance4change.eu, www.model-m.si/

Uredništvo

Novinar: Primož Ademovič, Monika Rajšp, dr. Martina Rauter

Odgovorna urednika: mag. Anita Hrast, ddr. Matjaž Mulej

Kontakt: novice@irdo.si

Naklada: elektronska oblika novic, poslano na najmanj 1400 naslovov

Foto: IRDO in drugi avtorji

Fotografija na naslovnici: Andrey Gorshkov, <http://www.freeimages.com/>

V kontekstu družbene odgovornosti (zmanjšanje stroškov, onesnaževanja okolja) so novice v elektronski obliki. Za vsebino prispevkov odgovarjajo avtorji. Mnenja avtorjev niso tudi nujno mnenja uredništva. Besedila niso lektorirana in so v slovenskem in angleškem jeziku. Vse pravice pridržane. Ponatis celote ali posameznih delov je dovoljen le s pisnim dovoljenjem uredništva.

Revija IRDO Mozaik je v letu 2015 prerasla meje članstva, zato je namenjena članom inštituta IRDO, simpatizerjem, podpornim partnerjem ter poslovni in širši javnosti.

Vsebine

- 4 Znani so finalisti HORUS 2017!
- 6 Vodenje družbene odgovornosti in trajnostnega razvoja podjetja
- 7 Mladi, podjetništvo in DO
- 8 Pakt za mlade—Slovenija
- 13 Model M Slovenija—Obalno-kraška regija
- 15 Intervju: dr. Bojan Mevlja
- 17 Model M 2017 Podravje
- 19 Delat grem
- 21 DO v Sloveniji
- 23 10 temeljnih zahtev za družbeno odgovornost
- 27 Analiza družbenih učinkov slovenskega socialnega podjetja
- 30 Humanitarna akcija Madagaskar
- 33 Ferfl intervju: Maja Podpečan
- 35 DO v Evropi in po svetu
- 37 Dogodki in konference
- 38 Razpisi in priložnosti
- 39 Nova knjiga: Zemlja voda seme

Znani so finalisti HORUS 2017 str. 4

Za nagrado Horus 2017 se v različnih kategorijah potegujejo Bolnišnica Sežana, IDentiks kartični sistemi, Saubermacher - Komunala Murska Sobota, Javno podjetje Komunala Brežice, Javno podjetje Marprom, Mariborski vodovod, javno podjetje, Varis proizvodnja gotovih kopalnic Lendava, Javno podjetje Komunala Brežice, NLB in Občina Hoče-Slivnica. Prejemniki nagrade HORUS 2017 in posebnih priznanj bodo znani v sredini decembra 2017.

Model M Slovenija str. 11

Model M Slovenija je program, v katerem se odpirajo nove dimenzije, ki bodo mladim, pogosto tudi zaradi pristopa na povsem drugačen način, omogočile lažjo pot do zaposlitve. V Kopru se je v 104. urah zvrstilo 19 predavateljev.

Vpliv socialnega podjetja na družbo str. 27

Suzana Habot je za bralce IRDO Mozaika pripravila skrajšano verzijo Zaključne strokovne naloge Visoke poslovne šole (Ekonomska fakulteta Ljubljana), za katero je oktobra letos prejela najvišjo oceno. V praktičnem delu zaključne strokovne naloge je opravljen izračun potrdil hipotezo, da izbrano socialno podjetje ustvarja pozitivne družbene učinke.

Humanitarna akcija Madagaskar str. 30

Mladi zdravniki in študentje 6.letnika medicinske fakultete v Ljubljani že nekaj let obiskujejo Madagaskar, kjer s humanitarno-medicinsko akcijo pomagajo nuditi nujno potrebno medicinsko oskrbo.

Spoštovane članice in člani Inštituta IRDO!

*Področje družbene odgovornosti podjetij in trajnostnega razvoja vztrajno raste tako v EU, kot v Sloveniji. Družbena odgovornost podjetij prinaša konkurenčno prednost in pomeni, da se morajo podjetja zavedati svojih vplivov na skupnost in okolje ter o tem poročati, ne samo z ekonomskimi, ampak tudi z okoljskimi in družbenimi kazalci. Z letošnjim letom morajo velika podjetja v EU, torej tudi v Sloveniji, v svojih letnih poročilih poročati še o nefinančnih vidikih poslovanja. **Kdor družbene odgovornosti še nima vključene v svojo strategijo, zaostaja za sodobnim napredkom in konkurenčnostjo.** Sodoben čas namreč od pravnih oseb vse bolj zahteva, da se **zavedajo vplivov**, ki jih imajo **na okolje in ljudi** ter vplivov, ki jih okolje in družba povzročata nanje. O tej soodvisnosti in celovitosti družbe govori koncept družbene odgovornosti (DO), ki se v uspešnih podjetjih in organizacijah ter zavodih vse bolj uveljavlja, o njih pa govorijo tudi pomembnejši evropski dokumenti in usmeritve. Zato vas Inštitut IRDO vabi, da se o tem področju dodatno izobrazite z **znanji za učinkovito vodenje trajnostnega razvoja in družbene odgovornosti** v majhnih, srednje velikih in velikih podjetjih.*

Najboljši, ki pa že izvajajo celovit pristop k družbeni odgovornosti in so se prijavi na razpis Horus 2017, bodo sredi decembra prejeli nagrado Horus.

Uredništvo Mozaika

V skladu z odločbo št. 61510-6/20153 z dne 23.2.2016, ki jo je izdalo Ministrstvo RS za kulturo, je e-revija IRDO Mozaik, prve slovenske družbeno odgovorne novice, vpisana v razvid medijev pod zaporedno številko 2014.

Znani so finalisti HORUS 2017!

Častni pokrovitelj:

dr. Miro Cerar, predsednik Vlade Republike Slovenije

Kdor družbene odgovornosti še nima vključene v svojo strategijo, zaostaja za sodobnim napredkom in konkurenčnostjo. Sodoben čas namreč od pravnih oseb vse bolj zahteva, da se zavedajo vplivov, ki jih imajo na okolje in ljudi ter vplivov, ki jih okolje in družba povzročata nanje. O tej soodvisnosti in celovitosti družbe govori koncept družbene odgovornosti (DO), ki se v uspešnih podjetjih in organizacijah ter zavodih vse bolj uveljavlja, o njih pa govorijo tudi pomembnejši evropski dokumenti in usmeritve.

Komisija prvega ocenjevalnega kroga je 27. novembra razglasila finaliste Slovenske nagrade za družbeno odgovornost HORUS 2017, ki jo podeljujeta IRDO – Inštitut za razvoj družbene odgovornosti in PRSS – Slovensko društvo za odnose z javnostmi, v sodelovanju s številnimi podpornimi partnerji projekta. Med finaliste nagrade HORUS 2017 so se uvrstila vsa podjetja in zavodi, ki so dosegla vsaj 51 % vseh možnih točk v prvem krogu ocenjevanja.

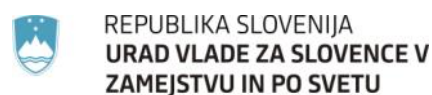
Prejemniki nagrade HORUS 2017 in posebnih priznanj bodo znani v sredini decembra 2017.

Nagrada HORUS bo letos podeljena devetič, z razpisom pa želijo partnerji poiskati in nagraditi celovite pristope podjetij in posameznikov k družbeni odgovornosti, tj. odgovornosti za vplive na ljudi in naravo.

Člani ocenjevalne komisije nagrade Horus 2017 so bili razdeljeni v več podskupin. Skupaj je vloge v prvem krogu ocenjevalo devet strokovnjakov, predsednik 1. kroga ocenjevanja je bil **Matej Mušič**.

Ocenjevanje komisije prvega kroga je potekalo od 3. do 27. novembra 2017, neodvisno (brez predhodnega vedenja ocenjevalcev o sestavi ocenjevalne komisije in rezultatih drugih ocenjevalcev).

Finalisti razpisa za Slovensko nagrado za družbeno odgovornost Horus 2017 v posameznih kategorijah, po izboru ocenjevalne komisije (1. krog ocenjevanja) so postali vsi letos prijavljeni kandidati.

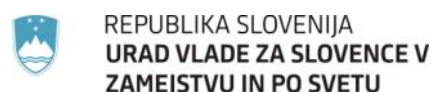
RAZPIS ZA SLOVENSKO NAGRADO ZA DRUŽBENO ODGOVORNOST – HORUS 2017

Za **Strateško nagrado Horus 2017** se v kategoriji **zavodi** tako poteguje **Bolnišnica Sežana**, v kategoriji **mikro podjetja** **IDentiks kartični sistemi d.o.o.**, v kategoriji **majhna podjetja** pa **Saubermacher - Komunala Murska Sobota d.o.o.**, **Javno podjetje Komunala Brežice d.o.o.** in **Javno podjetje Marprom d.o.o.** V kategoriji **srednje velika podjetja** se za nagrado potegujeta **Mariborski vodovod, javno podjetje, d.d.** in **Varis proizvodnja gotovih kopalnic Lendava d.o.o.** V kategoriji velikih in socialnih podjetij za strateško nagrado prijav ni bilo.

Za **priznanje Press** kandidira Javno podjetje **Komunala Brežice d.o.o.** Za **priznanje za Projekt** sta se v kategoriji **velika pravna oseba** prijavila **NLB d.d.** in v kategoriji **srednje velika pravna oseba** **Občina Hoče-Slivnica**. Za **posebno priznanje** v kategoriji **splošno** je predlagan **Jurček Nowakk**, kategoriji **Podjetnik s slovenskimi koreninami, ki deluje v zamejstvu oz. po svetu** pa **Danica Bojković** (Danex - Umag d.o.o., Hrvaška). V kategoriji **novinarji** prijav ni bilo.

Med finaliste se je tako po 1. krogu ocenjevanja uvrstilo 12 prijavljenih kandidatov, katerih vloge bodo ocenjevali ocenjevalci v 2. krogu ocenjevanja. Delo ocenjevalne komisije drugega kroga ocenjevanja bo potekalo od 27.11.2017 do podelitve nagrad, prav tako neodvisno. Zmagovalce bodo določile ocene ocenjevalcev iz 2. kroga ocenjevanja.

Nagrada Horus je del nacionalne strategije osveščanja za več družbene odgovornosti, ki jo na ta način izvajajo številna strokovno-interesna združenja v sodelovanju z Inštitutom za razvoj družbene odgovornosti - IRDO in PRSS - Slovenskim društvom za odnose z javnostmi. Nagrado Horus podeljujeta Inštitut za razvoj družbene odgovornosti - IRDO in PRSS - Slovensko društvo za odnose z javnostmi v sodelovanju s številnimi partnerskimi organizacijami in podpornimi partnerji kot so Ameriška gospodarska zbornica, CNVOS – Zavod Center za informiranje, sodelovanje in razvoj nevladnih organizacij, Društvo za marketing Slovenije, Društvo novinarjev Slovenije, Slovensko združenje ZN za trajnostni razvoj, Slovensko združenje za kakovost in odličnost, Štajerska gospodarska zbornica, Združenje delodajalcev Slovenije, Združenje Manager... Projekt sofinancirata Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu ter Urad RS za mladino. Partner klipinga je Press Clipping d.o.o.

Inštitut IRDO vas vabi, da se izobrazite za

Vodenje družbene odgovornosti in trajnostnega razvoja podjetja

ter pridobite certifikat

Vodja za družbeno odgovornost in trajnostni razvoj podjetja.

Področje **družbene odgovornosti podjetij in trajnostnega razvoja** vztrajno raste tako v EU, kot v Sloveniji. Družbena odgovornost podjetij prinaša konkurenčno prednost in pomeni, **da se morajo podjetja zavedati svojih vplivov na skupnost in okolje ter o tem poročati, ne samo z ekonomskimi, ampak tudi z okoljskimi in družbenimi kazalci. Z letošnjim letom morajo velika podjetja v EU, torej tudi v Sloveniji, morala v svojih letnih poročilih poročati še o nefinančnih vidikih poslovanja.**

Zato vas Inštitut IRDO vabi, da se **o tem področju dodatno izobrazite z znanji za učinkovito vodenje trajnostnega razvoja in družbene odgovornosti** v majhnih, srednje velikih in velikih podjetjih. Z vključitvijo v program treh seminarjev in delavnice boste pridobili številne kompetence in certifikat, pa tudi priročnik ter spoznali dobre prakse slovenskih in tujih podjetij.

30. novembra je bila podelitev certifikatov za vodje za družbeno odgovornost in trajnostni razvoj podjetja.

Mladi, podjetništvo in družbena odgovornost

Mladi Evropec leta 2018

Nagrada bo podeljena mladim Evropejcem, stari od 18 do 26 let, ki s prostovoljskim delom prispevajo k mednarodnemu razumevanju in/ali integraciji v Evropi. Nagrada v višini 5000 evrov je namenjena šestmesečnemu pripravništvu pri enem izmed evropskih poslancev ali v kateri drugi Evropski instituciji. Nagrado je možno uporabiti tudi za financiranje projekta, namenjenega spodbujanju Evropske integracije. Rok za oddajo predlogov je 15. december 2017! [Več](#). Vir: Slovenska filantropija

Poziv za sofinanciranje programov mladinskega dela

Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, Urad Republike Slovenije za mladino, bo predvidoma v začetku meseca decembra 2017 objavil javni poziv za sofinanciranje programov mladinskega dela v letih 2018 in 2019. Javni poziv bo odprt najmanj 30 dni. Orientacijska višina razpoložljivih sredstev, ki bodo na voljo na podlagi javnega poziva, za posamezno leto znaša 1,45 milijona evrov. Javni poziv je namenjen prijaviteljem, ki imajo status organizacije v javnem interesu v mladinskem sektorju in javnim zavodom, ki delujejo v mladinskem sektorju. Vir: Urad RS za mladino

Znani letošnji prejemniki državnih priznanj za izjemne dosežke v mladinskem sektorju za leto 2017

V Mariboru je med 27. in 28. novembrom 2017 potekal Nacionalni posvet mladinskega sektorja. Gre za letno srečanje, namenjeno mladim, mladinskim delavcem, predstavnikom mladinskih organizacij ter vsem drugim, ki soustvarjajo in sooblikujejo področja, programe in politike za mlade. Na srečanju je ministrica za izobraževanje, znanost in šport dr. Maja Makovec Brenčič [podelila državna priznanja za izjemne dosežke v mladinskem sektorju za leto 2017](#). Prejemniki državnih priznanj za izjemne dosežke v mladinskem sektorju za leto 2017 so:

- Državno priznanje za izvedbo izredno uspešnega, odmevnega in koristnega projekta v mladinskem sektorju: **Zlet Zveze tabornikov Slovenije 2017**,
- Državno priznanje za izvedbo izredno uspešnega oziroma odmevnega in koristnega projekta v mladinskem sektorju: **Društvo Parada ponosa za projekt Tukaj smo! Skupaj delujemo**,
- Državno priznanje za prispevek k uveljavljanju mladinskega sektorja: **Društvo Center za pomoč mladim – podružnica Maribor** in
- Državno priznanje za kakovostno in uspešno delo v daljšem časovnem obdobju: **Janez Plevnik**.

Vir: Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport

Podeljene nagrade SIA 2017

24. novembra so se na slavnostni prireditvi srečale najboljše ekipe tekmovanja SIA 2017. Social Impact Award je tekmovanje, ki želi spodbuditi lastno razmišljanje ter kreativnost mladih. Finalisti so bili just MORE, Moonbow, Najstniskedileme.si, Self Sound, Slepí asistent in Spine labs. Nagrajene so bile tri ustvarjalne ekipe, organizatorji pa sporočajo, da jih je navdušilo vseh šest finalistov. Fotografije s prireditve [tu](#). Vir: SIA 2017

The EUROPEAN PACT 4 YOUTH

Nacionalni akcijski načrt - Slovenija

O Paktu za mlade

Pakt za Mlade je **medsebojno sodelovanje podjetij in voditeljev Evropske Unije**. Začet s strani CSR Europe, skupaj prinaša predstavnike za podjetja, izobrazbo in mlade ter Evropskih institucij. **Sklicujemo se na vsa** podjetja, družbene partnerje, ponudnike izobrazbe in usposabljanja, organizacije mladih, javne in privatne zaposlitvene službe, učitelje, trenerje, učence, starše in ostale, **da razvijajo ali utrdijo partnerstva v podporo zaposljivosti mladih in njihovo vključitev**. Več o projektu na spletnih straneh www.paktzamlade.si

Priprava Akcijskega načrta Pakt za mlade v Sloveniji – aktivnosti inštituta IRDO

Inštitut za razvoj družbene odgovornosti IRDO se je kot nacionalna partnerska organizacija za Slovenijo v mreži CSR Europe priključil aktivnostim za mlade v Evropi. V ta namen se je zavezal, da bo za Slovenijo do konca septembra 2017 pripravil Nacionalni akcijski načrt Pakt za mlade, ki bo povezoval podjetja, izobraževalne institucije in mlade v podporo razvoju veščin, izobraževanju in zaposlovanju mladih. Hkrati pa se je zavezal, da bo v mednarodnem prostoru izmenjeval izkušnje na to temo ter prenašal znanja s tega področja v Slovenijo in navzven.

Pakt za mlade v Sloveniji – Nacionalni akcijski načrt

V letu 2017 je inštitut IRDO pripravil osnutek Nacionalnega akcijskega načrta na temo Pakt za mlade do 28.9.2017, katerega potrditev je bila 28. septembra 2017 v Mariboru na 12. IRDO mednarodni konferenci *Družbena odgovornost in izzivi časa*.

Kaj je Nacionalni akcijski načrt Pakt za mlade v Sloveniji?

Je evropska kampanja, strokovno podprta s strani Evropske komisije in njenih organizacij, koordinira jo CSR Europe. Izhodišča za kampanjo so v posamezni državi enaka, kot v drugih EU državah.

Gre za spodbujanje razvoja NAP v državah članicah EU z namenom krepitev poslovno-izobraževalnih partnerstev v podporo mladim.

Je prostovoljna zaveza podjetij, izobraževalnih ustanov in mladinskih organizacij ter drugih deležnikov za sodelovanje v korist hitrejšega zaposlovanja mladih, zmanjševanju vrzeli na področju veščin in povečanju medsektorskega sodelovanja.

Ni vladni načrt, ne predpisuje ga Vlada RS (upamo pa, da ga podpira).

Kdo lahko sodeluje?

Podjetja, socialni partnerji, ponudniki izobraževanj in usposabljanj, mladinske organizacije, javne in zasebne zaposlitvene organizacije, učitelji, trenerji, učenci, starši in ostali.

Namen: promovirati pripravništva, vajeništva kot enako možnost izbire, odpirati nove karijerne in izobraževalne poti, podpora mladim pri prehodu v zaposlitev, pomoč podjetjem, da pridobijo talentirane kadre, podpora šolam, učiteljem in ravnateljem, podpora in opolnomočenje posredniških organizacij (za mlade, podjetja, izobraževalne ustanove...).

Cilji za Slovenijo:

- ⇒ **Pripraviti en slovenski Nacionalni akcijski načrt** v okviru evropske kampanje Pakt za mlade (do 30.9.2017) in ga predstaviti 23.11.2017 v Bruslju.
- ⇒ **Vzpostaviti vsaj 50 poslovno-izobraževalnih partnerstev v Sloveniji** (do konca leta 2018) V ta namen vključiti vsaj: 100 učiteljev, 50 delodajalcev (do konca leta 2018). Imeti vpliv na vsaj 5.000 učencev (do konca leta 2018).
- ⇒ **Zagotoviti vsaj: 150 novih kakovostnih** pripravništev, vajeništev ali novih prvih zaposlitev (do konca leta 2018)
- ⇒ **Promovirati kampanjo** Pakt za mlade v Sloveniji in vzpostaviti spletno mesto na to temo, ki bo redno ažuriran (do 31.10.2017).
- ⇒ **Povečati cilje za 10 %** vsako leto do leta 2020.

Preglednica 2: Delovni načrt Pakt za mlade za Slovenijo 2016-2020

Zap. št.	Cilj/Prioritete za Slovenijo	Aktivnosti	Predvideni rezultati
1	Pripraviti 1 slovenski Nacionalni akcijski načrt v okviru kampanje Pakt za mlade.	Analiza obstoječega stanja v Sloveniji. Pregled in primerjava strokovne literature CSR Europe in nacionalnih partnerskih organizacij za pripravo slovenske verzije akcijskega načrta. Zapis slovenskega Nacionalnega akcijskega načrta v okviru kampanje Pakt za mlade. Rok: do 30.9.2018.	Pripravljen in distribuiran na naslove različnih deležnikov - 1 slovenski Nacionalni akcijski načrt v okviru kampanje Pakt za mlade.
2	Vzpostaviti vsaj 50 poslovno-izobraževalnih partnerstev v Sloveniji. V ta namen vključiti vsaj: 100 učiteljev, 50 delodajalcev. Imeti vpliv na vsaj 5.000 učencev (do konca leta 2018).	Povezati gospodarske zbornice, združenja z izobraževalnimi ustanovami in mladinskimi organizacijami ter organizacijami za mlade – skupne konference, mreženja, hitri poslovni sestanki. Opolnomočiti mladinske organizacije in njihove člane s podjetniškimi vsebinami, povezovanje z gospodarskim sektorjem. Pritegniti podjetja in vladne ustanove k sodelovanju in podpori Pakta za mlade. Izobraževati mlade o podjetništvu na vseh ravneh izobraževanja (gostujoči predavatelji iz podjetništva v šolah, izobraževalni obiski učiteljev, obiski učencev na delovnih mestih itd.). Vpeljati osnove podjetništva v izobraževalne organizacije na vseh ravneh in smereh učenja. Sodelovanje s šolami na področju krepitve podjetniških vsebin v kurikulumih. Rok: do 31.12.2018.	Podpis pisem o nameri. Dogovor o skupnih akcijah. Pregled podjetniških vsebin v kurikulumih slovenskih šol in predlogi za nadgradnjo le-teh. Izvedba delavnic na to temo. Izvedba sestankov v podporo mreženja organizacij in skupne promocije aktivnosti na tem področju.
3	Zagotoviti vsaj: 150 novih kakovostnih pripravništev, vajeništev ali novih prvih zaposlitev (do konca leta 2018).	Vzpostaviti podjetniško-izobraževalna-mladinska partnerstva v Sloveniji v podporo mladim, zagotavljati mreženja med njimi in mladimi. Promocija 18 organizacij – aktivno državljanstvo za mlade in zaposlovanje mladih. Izvedba projektov 18 nacionalnih in regionalnih mrež v okviru javnega razpisa URSM za aktivno državljanstvo (2016-2018). Nudjenje kvalitetnejših pripravništev, začetna delovna mesta in priložnosti za učno mobilnost mladih v sodelovanju s ponudniki izobraževanja in usposabljanja. Priprava povabil podjetjem za vključitev mladih v te aktivnosti v sodelovanju s šolami in Zavodom RS za zaposlovanje ter drugimi podpornimi organizacijami. Rok: do 31.12.2018.	Z javnim razpisom se bo skupaj dosegel kazalnik 464 zaposlitev (od tega 195 zaposlitev v vzhodni kohezijski regiji in 269 zaposlitev v zahodni kohezijski regiji) (URSM 2016). Narediti pregled pripravništev, vajeništev v sodelovanju z državnimi organizacijami in podjetji. Promovirati 18 organizacij v podporo zaposlovanju mladih na portalu paktzamlade.si.
4	Vzpostaviti nacionalni portal kampanje Pakt za mlade in vzpostaviti regijska sodelovanja, partnerstva – promocija podpisnikov pakta in vabilo mladim k sodelovanju v regijah po Sloveniji.	Vzpostavitev spletnega mesta www.paktzamlade.si . Kampanja za pridobitev podpisnikov pisma o nameri P4Y Slovenija in predstavitev le-teh na tem portalu. Iskati primere dobrih praks na tem področju in jih objavljati na portalu. Priprava opisov primerov dobrih praks sodelovanja mladih s podjetji in izobraževalnimi ustanovami za objavo na portalu. Rok: do 31.10.2017.	Delujoče in ažurirano spletno mesto www.paktzamlade.si Promocija obstoječih podpisnikov pakta in pridobivanje novih – vsaj 20 novih podpisnikov letno. Objava primerov dobrih praks, vsaj 12 letno na www.paktzamlade.si
5	Povečati cilje za 10 % vsako leto do leta 2020.	Razvijati aktivnosti in nadgrajevati zgoraj navedene cilje ter aktivnosti vsako leto. Pripraviti nov delovni načrt za vsako leto. Rok: do 31.12.2020.	Vsako leto evalvirati delovni načrt in pripraviti novega za tekoče leto.

V sklopu Nacionalnega akcijskega načrta Pakt za mlade v Sloveniji največ pozornosti namenjamo naslednjim skupnim predlogom Pakta za mlade, ki so osnova vseh 28 akcijskih načrtov, ki so jih pripravile organizacije v Evropski uniji:

- ⇒ **vzpostavitev skupne podjetniško-izobraževalne iniciative**, kot so na primer gostujoči predavatelji iz podjetništva v šolah, izobraževalni obiski učiteljev, obiski učencev na delovnih mestih itd.;
- ⇒ **podpora ustreznim deležnikom v njihovem dialogu** z lokalnimi, regionalnimi, nacionalnimi in Evropskimi organi;
- ⇒ **raziskovanje novih potencialov za ustvarjanje podjetniško-izobraževalnih partnerstev kot navad pri izobraževanju mladih** in pri razvoju delovne sile v Evropi;
- ⇒ **ustvarjanje partnerstva med podjetji, šolami, učenci in učitelji** za zagovarjanje pomembnosti učiteljev, povečati privlačnost poklica učitelja in demonstracija ključnega pomena izobrazbe za ekonomski razvoj, zaposljivost, družbeni razvoj in kohezijo;
- ⇒ **bolj jasno predvidevanje in komuniciranje o potrebnih znanjih in spretnostih za osnovna, specifična, transversalna in visokokakovostna delovna mesta** – vključno z digitalnimi, podjetniškimi, socialnimi in zelenimi spretnostmi;
- ⇒ **prepoznavanje in potrdila za predhodno učenje, vključno z neformalnim učenjem**; in tudi znanja in kvalifikacije, pridobljene zunaj EU, predvsem za migrante in begunce;
- ⇒ **nudenje kvalitetnejših pripravništev, začetna delovna mesta in priložnosti za učno mobilnost mladih v sodelovanju s ponudniki izobraževanj in usposabljanj**, kot tudi s ponudniki Jamstva za mlade; vsa pripravništva naj bodo vsaj v minimalnem obsegu usklajena z EU okvirjem kakovosti za pripravništvo;
- ⇒ **razvijanje ukrepov za vključevanje v podjetništvo in izobraževanje, s posebno pozornostjo na raznolikosti in državljanstvu** ter skupnimi vrednotami o svobodi, toleranci in nediskriminaciji;
- ⇒ **vzpostavljane kulture sodelovanja in izmenjave med podjetji in ponudniki izobraževanj in usposabljanj** z namenom predvidevanja in usklajevanja potrebnih spretnosti;
- ⇒ **zaveza voditeljev podjetij, da sodelujejo s šolami, ponudniki poklicnega izobraževanja in usposabljanja**, visokošolskimi institucijami, javnimi in zasebnimi zaposlitvenimi organizacijami, socialnimi partnerji, gospodarskimi zbornicami, industrijami, obrtmi in ostalimi organizacijami in mrežami, ki podpirajo Evropski Pakt za Mlade, da opredelijo skupne ukrepe na vseh stopnjah – evropski, nacionalni, regionalni in lokalni – ki bodo vodili k bolj pomembnim in dolgotrajnim vplivom v korist mladim in za podjetja;
- ⇒ **povečanje aktivnega sodelovanja podjetij v EU programih in iniciativah**, na primer v agendi za znanja, jamstvu za mlade, v okviru kakovosti za pripravništva, v Evropski zvezi za pripravništva; vključevanje več dolgotrajne mobilnosti za pripravnike v skladu z nedavnimi iniciativami iz Jacques Delors inštituta, Evroposlanca Jeana Arthuisa, EURES in »Your first EURES job«, velike koalicije za digitalne službe in v celoti izkoristiti finančne priložnosti Erasmus+, Evropskega sklada za strateške investicije, Evropskega socialnega sklada, EIB programa »Spretnosti in službe«, Horizon2020 in Evropskega sklada za regionalni razvoj.

Kaj bomo merili v določenem obdobju (v posameznem letu) v okviru kampanje?

- ⇒ Število vključenih oseb, na katere je imela kampanja vpliv (učenci, učitelji, direktorji, zaposleni, mentorji...).
- ⇒ Število poslovno-izobraževalnih partnerstev.
- ⇒ Družbene skupine, na katere ima kampanja vpliv.
- ⇒ Število novih pripravništev.
- ⇒ Število novih vajeništev.
- ⇒ Število novih prvih zaposlitev.

Merjenje kakovosti partnerstev:

- ⇒ Letna evalvacija opravljenega dela z vsemi deležniki.
- ⇒ Pridobivanje povratnih informacij od deležnikov.
- ⇒ Uporaba zbranih informacij za razvoj novih letnih aktivnosti, programov.
- ⇒ Drugo.

Pripravila: dr. Martina Rauter

MODEL M SLOVENIJA

Projekt Model M Slovenija, je zgodba o uspehu. Zgodba, ki naši skupnosti prinaša nove vrednote. Zadeve, ki se pri tem projektu zgodijo, ne moremo ubesedit na kos papirja. Ker to ni »le neka« delavnica, v kateri prideš, se podpišeš na listo prisotnosti in gledaš na uro, da boš lahko šel domov. To je mnogo več. Sklepajo se prijateljstva, ponudijo se poslovne priložnosti, rojevajo se ideje, ki v nekaterih primerih prarastejo tudi v poslovni model.

V okviru projekta se ustvarja skupnost Model M Slovenija, kjer se mladi povezujejo s podjetniki, nevladnimi organizacijami, regijskimi podpornimi ustanovami ter drugimi in razvijajo lastne karijerne in poslovne načrte.

Model M Slovenija je projekt, ki zajema vso Slovenijo. Je zelo kompleksna, a hkrati tudi zelo lepa in pozitivna zgodba. Projekt traja do septembra 2018 in bo potekal v sedmih slovenskih regijah. Zajemal je že Celje, Ljubljano in Mursko Soboto. Potekal pa še bo v Kopru, Bledu, Novem mestu in Slovenj Gradcu. Projekt sofinancirata Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada in Republika Slovenija – Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, Urad RS za mladino. Z njim pa želijo za večjo zaposljivost in zaposlenost usposobiti vsaj 140 mladih in zaposliti vsaj 32 mladih v sedmih statističnih regijah.

Namen projekta je, da mlade z usposabljanjem, mreženjem, svetovanjem in aktivno participacijo omogočimo, da ustvarijo svoje modele uspeha. S pomočjo praktičnih nasvetov strokovnjakov in podjetnikov bodo sodelujoči oblikovali lasten karierni načrt in ga skozi mreženje s podjetniki in promocijo tudi urešili.

Model M pomeni biti mlad in biti vzor drugim, kako inovativno najdeš zaposlitev ali ustvariš svojo lastno. S projektom želimo povečati zaposljivost in zaposlenost mladih v starosti od 15. do vključno 29. let na trgu dela v vsaj sedmih statističnih regijah Slovenije, prispevati k večji raznolikosti pristopov k zaposlovanju mladih in jim omogočiti zaposlitev. S projektom želimo prispevati k večji raznolikosti pristopov k zaposlovanju mladih (inovativno iskanje zaposlitve, ustvarjanje lastne zaposlitve preko lastne pravne osebe) s pomočjo podjetniških mrež, regijskih gospodarskih zbornic in kariernih centrov pri univerzah v posameznih regijah ter s pomočjo mladinskega dela in sodelovanja z nevladnimi organizacijami. Prav tako želimo usposobiti regijske organizacije v mladinskem sektorju za naslavljanje in reševanje problema brezposelnosti mladih in s tem na trajnostni način okrepiti kompetence mladinskih delavcev, mladinsko delo in njegov družbeno-gospodarski potencial, tudi s pomočjo Train the trainer programa za nje.

Več www.model-m.si in na FB: <https://www.facebook.com/modelmslovenija/>

MODEL M SLOVENIJA OBALNO-KRAŠKA REGIJA

za brezposelne mlade in študente v starosti od 24 do 29 let v Obalno-kraški regiji

V Obalno-kraški regiji se je pričel izvajati 17. oktobra in je trajal do 20. novembra.

Usposabljanje je potekalo v središču Rotunda, primorskem družbenem centru v Kopru. Udeležilo se ga je skupno 13 mladih.

Brezplačno usposabljanje, preko katerega so mladi odkrivali predvsem lastne potenciale in na koncu naredili njim najbližji karierni načrt, je prineslo veliko novih odkritij tako za mlade kot predavatelje in veliko novih izzivov, ki jih je skupaj mogoče veliko bolje rešiti.

V Kopru se je v 104. urah usposabljanja zvrstilo 19 predavateljev. Prvi modul je zajemal osnove usposabljanja, kdo sem jaz in moji načrti, mlade je usmeril v odkrivanje lastnega poslanstva, sposobnosti in omejitev. Drugi modul je poskrbel za načrtovanje njihovih karier in predstavitev poslovnega okolja, kar je potem nadgradil tretji modul s praktičnimi primeri iz trga dela. Četrty sklop usposabljanja je temeljil na individualnem pristopu do mladih z individualnimi svetovanji glede njihovih pripravljenih kariernih načrtov. Peti modul je minil na terenu, v iskanju priložnosti za delo in z ogledi dobrih praks. Zadnji dan usposabljanja so mladi predstavili svoje karierni ali poslovne načrte.

Teorijo sistemov je Modelom v Kopru na najbolj enostaven način približal zaslužni profesor **ddr. Matjaž Mulej**. *"Teorija sistemov namesto klasičnega razmišljanja = celovitost, ki je danes nujno potrebna za uspešno delovanje in vodenje. Izmenjava mnenj je pot k razvoju, zato je odlično, če v zgodbi prispevamo svoj vidik"*. Ob tem je ddr. Mulej večkrat poudaril potrebo po drugačnosti in tudi sprejemanju drugačnosti.

Model M Slovenija je program, v katerem se odpirajo nove dimenzije, ki bodo mladim, pogosto tudi zaradi pristopa na povsem drugačen način, omogočile lažjo pot do zaposlitve.

In v čem je Model M Slovenija tako drugačen?

Za razliko od drugih primerljivih programov mlade spodbuja, da najprej ugotovijo, v čem je njihova dodana vrednost, nadalje pa jih opogumlja, da najdejo delovno področje, na katerem se bodo lahko najbolje izrazili in s tem prispevali svoj delež na trgu dela in nenazadnje v družbi.

Napisala: dr. Martina Rauter

KARIERNO USPOSABLJANJE,
ZAPOSLOVANJE IN
PODJETNIŠTVO ZA MLADE

www.model-m.si

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT
URAD REPUBLIKE SLOVENIJE ZA MLADINO

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Ustvarjam svojo prihodnost!

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada.

Intervju: dr. *Bojan Mevlja*

Za tokratno številko Mozaika smo se pogovarjali z dr. Bojanom Mevljo, ki je s Središčem Rotunda, katerega direktor je, kot regionalni partner sodeloval pri projektu Model M Slovenija v obalno-kraški regiji.

Dr. Bojan Mevlja je direktor Središča Rotunda vse od ustanovitve leta 2002. Bogate izkušnje na področju managementa na eni in premišljeno krmarjenje po nevladniških vodah na drugi strani so očitno dobra kombinacija za vodenje mladega in zagnanega tima, ki ceni njegovo znanje, povezujoče vedenje, mirnost, empatijo in predvsem vztrajnost. Poleg vodenja in koordinacije projektov, iskanja sredstev prek razpisov, spodbujanja civilnega dialoga med občinami in nevladnimi organizacijami v regiji ter podpore socialnemu podjetništvu svoj prosti čas v celoti posveča družini, rekreaciji in eko vrtičkarstvu. V naravi se rojevajo nove zamisli in projekti, ki slej kot prej zrastejo tudi na vrtu Središča Rotunda.

Pripravila: dr. Martina Rauter

Gospod Bojan Mevlja prihaja iz središča Rotunda, primorskega družbenega centra, ki ima svoj sedež v Kopru. Prosili smo ga, da nam središče predstavi.

Zavod Središče Rotunda, primorski družbeni center, Koper, so.p. od leta 2002 z različnimi programi bogati dogajanje v koprski občini in širši regiji. Že od samega začetka s svetovanji, izobraževanji in informiranjem pomagamo mladim in družinam, povezujemo in krepimo nevladni sektor v regiji ter podpiramo socialno podjetništvo. Ljudje nas poznajo po tem, da ponujamo zanimiva izobraževanja in predavanja ter Inkubator socialnega podjetništva. Ponujamo tudi računovodski servis, ki je specializiran za zavode ter jih tudi ustanavljamo. V naših prostorih se srečujejo ustvarjalni ljudje – ljudje, ki so odprti za različna mnenja in si želijo sooblikovati družabno dogajanje v Kopru in širši regiji. Svojo vlogo vidimo v povezovanju ljudi z različnimi interesi, različnih generacij, poklicanosti in stališč. Obiskovalcem želimo ponuditi raznovrsten program aktivnosti, ki jim bo koristil v njihovem življenju.

Dr. Bojan Mevlja, direktor Središča Rotunda

Kako središče Rotunda deluje, v čem dodana vrednost centra?

Zavod deluje kot neprofitna organizacija in socialno podjetje. Torej v osnovi vse naše prihodke

KARIERNO USPOSABLJANJE,
ZAPOSLOVANJE IN
PODJETNIŠTVO ZA MLADE

www.model-m.si

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT
URAD REPUBLIKE SLOVENIJE ZA MLADINO

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Ustvarjam svojo prihodnost!

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada.

vlagamo nazaj ljudem. Letos obhajamo 15-letnico delovanja, zato bi se rad zahvalil vsem, ki so kakorkoli prispevali k našemu razvoju, od ustanoviteljev, zaposlenih, do uporabnikov in prostovoljcev. Brez njih Rotunda ne bi bila to, kar je. Navedel bi tu besedilo, ki smo ga pripravili ob letošnji 15-letnici Rotunde. "Pred 15 leti je bila ideja. In bili so ljudje, ki jim je bila všeč. Vendar ne takoj, ko so jo dobili. Kot okusen kruh je bilo tudi to idejo treba gnesti, ji dodati soli in jo oblikovati, šele potem je postala zares dobra. Bila je kot drevo: nežna, a navdihujoča. Prva leta še ni obrodila dosti sadov, a bolj kot je odraščala, bolj razvejena in rodovitna je postajala njena krošnja. Ljudje so počasi izvedeli za dober sad, ki ga daje. In danes je tu. Drugačna, a hkrati enaka. Še vedno navdihujoča. Prava zakladnica idej, ki se rojevajo v glavah treh zaposlenih ljudi". Torej, če me vprašate kaj je naša dodana vrednost, potem je to, da so nam pomembni ljudje.

Kakšne načrte imate do poletja 2018 in kdo se lahko vključi v vaše projekte in programe?

Središče Rotunda raziskuje in kreativno oblikuje stališča do vprašanj, ki so povezana z življenjem mladih. Delo z mladimi je bilo naše izhodiščno poslanstvo in ga nameravamo v tem času še okrepiti. Predvsem v zvezi njihovimi potenciali in potrebami, kar smo vedno delali. Želimo jih aktivirati, da poiščejo svojo poslanstvo in jih potem čim aktivneje vključiti v naše ali dejavnosti naših partnerjev. Želimo se tudi aktivneje mednarodno povezovati z različnimi partnerji, zato bomo preko Evropske prostovoljske službe pričeli pošiljati in sprejemati prostovoljce, ki si želijo dobiti prostovoljske izkušnje v tujini. V naše programe in projekte se lahko vključijo različne ciljne populacije, v osnovi pa se lahko vključi vsakdo, ki ga naš program kakorkoli zanima. Nekatere naše dejavnosti so plačljive, nekatere pa tudi brezplačne. Naš program lahko spremljate na spletni strani www.sredisce-rotunda.si, kjer se lahko naročite tudi na naš redni tedenski obvestilnik.

Ves čas ste bili prisotni tudi pri usposabljanju Model M Slovenija v Obalno kraški regiji. Kako bi povzeli ta projekt in kako ga ocenjujete?

Model M Slovenija se mi je takoj zdel zelo zanimiv program, saj sem v njem videl neko priložnost, s katero lahko mladim pomagamo odkrivati njihovo poslanstvo. Tako smo z veseljem sprejeli ponudbo za sodelovanje pri programu, saj mislim, da mladi danes potrebujejo mentorstvo, da pridobijo potrebno samozavest za vstop na trg dela, hkrati pa je program dovolj učinkovit, da mlade potisne iz njihove "cone udobja", da pričnejo delati na sebi. Program bi zato ocenil kot zelo dobrega.

Ali bi organizatorjem projekta Model M Slovenija priporočali kakšne izboljšave?

V bistvu se mi zdi, da je program kvalitetno in celostno pripravljen, zato kakšnih sprememb ne bi predlagal. Projekt Model M Slovenija udeležence na celosten način pripravi, da na koncu izdelajo njihov lasten karierni ali poslovni načrt. Program jih na različne načine izziva, da v sebi najdejo potenciale, zaradi katerih so zanimivi za delodajalce. Nauči jih premagati strah pred nastopanjem, kar pride vsakemu prav, še posebej na razgovorih za zaposlitev. Vse to je dodana vrednost projekta.

Zakaj bi mladim priporočili, da se vključijo v projekt Model M Slovenija in kako bi jim ga priporočili sami?

Projekt Model M Slovenija je prava odskočna deska za mlade, ki želijo ustvariti svojo karierno pot. Delavnice so intenzivne, z veliko praktičnega dela in zato zelo uporabne. Udeležencem priporočam, da se v projekt vključijo resno in angažirano, saj bodo na tak način odnesli največ. Poleg uporabnega znanja imajo mladi, ki se vključijo v projekt Model M Slovenija, veliko možnosti mreženja. Spoznavanje in druženje z ambicioznimi in izkušeni strokovnjaki s področja podjetništva in nevladništva je dodaten plus, ki ga je vredno »izkoristiti« za čim več vprašanj in, zakaj pa ne, nadaljnjo sodelovanje.

MODEL M 2017 PODRAVJE

za brezposelne mlade in študente v starosti od 24 do 29 let v regiji Podravje

Model M 2017 Podravje

Karierno mreženje s podjetji za mlade (Pakt za mlade 2017)

Akronim: »Model M 2017 Podravje«

Napisala: Monika Rajšp

Avtor fotografije: Jan Dolar

V prostorih Univerze v Mariboru se je v 16. oktobra 2017 pričelo usposabljanje 4. generacije udeležencev projekta Model M, tokrat pod imenom projekta Model M 2017 Podravje, Karierno mreženje s podjetji za mlade (Pakt za mlade 2017). Projekt je Inštitut za razvoj družbene odgovornosti (IRDO) izvajal skupaj s Kariernim centrom Univerze v Mariboru, ob podpori Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje. Projekt sta sofinancirala Mestna občina Maribor in Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport.

V program se je vključilo 11 kandidatov, od tega 9 žensk in 2 moška. 1 - mesečni program usposabljanja in izobraževanja so vsi udeleženci uspešno zaključili.

Udeleženci usposabljanja za podjetništvo, nevladništvo in aktivno iskanje zaposlitve na trgu dela so se skozi skupinska predavanja, individualne delavnice, srečanja, svetovanja in primere dobrih praks izobraževali in usposabljali na področju iskanja/ustvarjanja zaposlitve. Program je skupaj trajal 42 ur, ki so bile razporejene v 8 dni znotraj enega meseca.

Cilji programa smo imeli namen pomagati 20 mladim povečati zaposljivost in zaposlenost, jih usposobiti za prepoznavanje lastnih kompetenc in pridobivanje novih kompetenc za podjetniško razmišljanje in delovanje ali hitrejšo zaposlitev pri delodajalcih ter okrepiti njihov socialni kapital za razvoj lastnih kariernih možnosti.

Mladi, ki so se vključili v program Model M Podravje 2017, so prihajali iz različnih okolij, z znanjem različnih področij, a so se zelo hitro povezali v skupino, ki je vzpostavila dobro medsebojno komunikacijo ter sodelovanje med seboj in z izvajalci programa.

Program je bil sestavljen iz 5. modulov:

1. JAZ IN MOJI NAČRTI: »Odkrivanje lastnega poslanstva, sposobnosti in omejitev«
2. Načrtovanje kariere ter spoznavanje poslovnega in zaposlitvenega okolja
3. Svetovanje
4. Iskanje priložnosti za delo
5. Predstavitev lastnega kariernega ali poslovnega načrta

V sklopu četrtega modula so udeleženci obiskali Karierni sejem na Ekonomsko-poslovni fakulteti ter prisluhnili zanimivim podjetniškim zgodbam. Peti modul je bil zaključni posvet, na katerem smo predstavili opravljeno delo, poslovne in karijerne načrte udeležencev ter podelili potrdila za udeležbo v programu. Na zaključnem posvetu smo skupaj z udeleženci izvedli evalvacijo projekta ter zbrali njihova mnenja o projektu Model M Podravje 2017. Navajamo nekaj njihovih misli in izjav:

»Naučila sem se zelo uporabne stvari za svojo nadaljnjo karierno in/ali poslovno pot, spoznala sem čudovite, poslovne ljudi, ki so z nami delili njihove izkušnje padcev in vzponov.«
Urša Ravnikar Kurnik

»Program je zelo super, sa ti pomaga, da se zaveš sebe in začneš odkrivat negativne in pozitivne lastnosti, ki ti lahko pomagajo pri karieri. Pomaga ti osebno rasti.«
Barbara Janžič

»Program je fantastično zastavljen, poglobiš se v sebe, svoje ideje, razvijanje veščin in možnost spoznati, se mrežiti z vsem.«
Tamara Oswald

»Odličen program za premislek karijerne poti.«
Uroš Pokeržnik

»Super program, ki te pripravi, da se pogledaš v sebe, si zastaviš karierno vizijo, poslovni načrt, začneš razmišljati podjetniško.«
Maša Rus

Seminar prepoznavanja kompetenc v mladinskem delu

Delat grem

Napisala: Monika Rajšp

Kompetence, ki jih pridobivamo skozi delo, naj si bo skozi prostovoljno delo, študentsko delo ali katero koli drugo delo, so pomemben dejavnik pri iskanju zaposlitve ali uresničevanju svoje ideje. A kaj kompetence sploh so? Zakaj jim dajemo tako veliko pozornosti? Ali se jih lahko naučimo ali smo z njimi rojeni? O vsem tem smo iskali odgovore na seminarju prepoznavanja kompetenc v mladinskem delu.

Seminar prepoznavanja kompetenc v mladinskem delu je potekal 21. in 22.11.2017 pod okriljem projekta Delat grem!, ki ga izvaja Mladinski kulturni center Maribor. Dvodnevni seminar je bil namenjen mladinskim delavcem, prostovoljcem in drugim posameznikom, ki se srečujejo z mladinskim delom ali jih to področje zanima. Seminarja sem se v imenu Inštituta za razvoj družbene odgovornosti udeležila Monika Rajšp.

Seminar prepoznavanja kompetenc v mladinskem delu predstavlja enega izmed vsebinskih področij projekta Delat grem!, ki mladim nudi različne vrste usposabljanj, preko katerih pridobivajo nove kompetence za lažji vstop na trg dela. Skozi seminar bi se naj oblikovali koncept spletnega brskalnika, ki bo služil za iskanje informacij o možnostih vključevanja v mladinsko delo.

Proces seminarja je vodil Sašo Kronegger, izkušen trener in moderator z večletnimi izkušnjami na področju mladinskega dela. Uvodnemu delu je sledilo skupinsko poslušanje zgodbe, skozi katero smo ugotavljali, kaj se je posamezniku dogajalo, kaj je vplivalo na njegove odločitve in katere kompetence je posameznik skozi življenje pridobil. Osebnostne zgodbe so namreč odličen način pridobivanja in deljenja novih znanj.

Avtorica fotografije: Maja Malus Azhdari

Pripovedovanju osebnih zgodb je sledilo beleženje znanj in veščin udeležencev, ki so hkrati še razmišljali o tem, kako se je spremenil njihov pogled na svet. Kompetenco bi lahko torej opredelili kot nekakšen prenosljiv komplet znanj, ki ga lahko prenašamo iz ene situacije v drugo. Vsa znanja, veščine in posledično kompetence, smo udeleženci zapisovali na listke in jih lepili na veliko prazno steno, ki je zelo kmalu postala barvni mozaik popisanih lističev.

Uspešnost našega dela smo preverjali tudi ob predstavitvi rezultatov raziskave na temo pomena pridobivanja kompetenc, ki so jo pripravile in predstavile študentke sociologije Filozofske fakultete Univerze v Mariboru.

Skozi proces dela smo udeleženci ugotovili, da z mladinskim delo, študentskim delom, prostovoljskim delom in drugimi oblikami dela v nevladnih organizacijah, pridobivamo nemalo število znanj in veščin, ki se med seboj povezujejo po različnih področjih. Zato nam je toliko večji izziv predstavljalo združevanje znanj in veščin v skupine kompetenc.

V dveh intenzivnih delovnih dneh smo pripravili osnutek koncepta spletnega brskalnika in idejo predstavili tudi programerju, ki bo spletni brskalnik oz. aplikacijo nato oblikoval in izdelal. Kljub opravljenemu delu, ostaja še nekaj aktivnosti, ki se bodo izvedle v prihajajočih tednih oz. mesecih, preden bomo dobili končni izdelek oziroma rezultat.

Seminar je med udeleženci bil dobro sprejet, vsebine primerno zasnovane in delovni proces tekoč. Skupina se je med seboj odlično ujela, tudi brez dodatnih tim building aktivnosti in je udeležence povezala za delo tudi v prihodnje.

Več informacij o projektu Delat grem! na povezavi: <http://www.delatgrem.si/>

DO v Sloveniji

Vabilo k podpisu peticije za pristop Slovenije k pogodbi OZN o prepovedi jedrskega orožja

Jedrsko orožje predstavlja eno od glavnih groženj mednarodnemu miru, civilnemu prebivalstvu in človeštvu nasploh. Gre za najnevarnejšo vrsto orožja, daleč hujšo od ostalih za množično uničevanje, katerega uporaba vodi do katastrofalnih humanitarnih posledic. Grožnja jedrskega orožja ostaja realna, kot je razvidno iz besednega dvo-boja med voditeljema Združenih držav in Severne Koreje, napetosti med Rusijo in Natom ter merjenjem moči med Indijo in Pakistanom. Mirovni inštitut - Inštitut za sodobne družbene in politične študije poziva Vlado dr. Mira Cerarja k pristopu k Pogodbi OZN o prepovedi jedrskega orožja, vas pa vabijo da podpišete peticijo, dostopno prek naslednje [povezave](#).

Arso občinam: Ukinite ognjemete

Agencija RS za okolje poziva občine, da se odpo-vejo izvedbi ognjemov in uporabi morebitne druge pirotehniko. "Ognjemeti, petarde in iskrice povzročajo veliko in negospodarno onesnaženost ozračja z delci ter predstavljajo tveganje za zdravje vaših občanov," so pri Arso zapisali v apelu, ki so ga poslalil vsem 212 občinam. [Več](#). Vir: ARSO

Vlada sprejela predlog zakona o spodbujanju investicij

Vlada Republike Slovenije je 16. novembra 2017 na seji sprejela Predlog Zakona o spodbujanju investicij z namenom privabiti investitorje k trajnemu investiranju na območju Republike Slovenije, z uvedbo ustreznih spodbud in drugih aktivnosti za spodbujanje investicij.

Zakon prinaša tri glavne spremembe:

- izenačuje domače in tuje investitorje,
- določa prioriteto obravnavo za državo strateško pomembnih investicij,
- in predvideva podporo tistih investicij, ki bodo trajnostno naravnane.

[Več](#). Vir: Podjetniški portal

Kje so ključni premiki pri rabi energije

»Subvencije Eko sklada pripomorejo, da je strošek za energijo v gospodinjstvih vsako leto nižji za okoli deset milijonov evrov. Poraba v gospodinjstvih je manjša za okoli 150 gigavatnih ur na leto. Strošek za ogrevanje v gospodinjstvih pa je bil doslej zaradi subven-cij Eko sklada nižji za 40 milijonov evrov« je povedala Mojca Vendramin, vodja sektorja za promocijo in razvoj na Eko skladu na predstavitvi rezultatov raziskave REUS 2017, ki je potekala 17. 11. v Ljubljani. Kljub pozitivnim premikom, ki jih je raziskava pokazala je to premalo, da bi do leta 2020 v gospodinjstvih zmanjšati porabo energije za deset odstotkov. V letošnji raziskavi je sodelovalo 1015 gospodinjstev po vsej Sloveniji. [Več](#). Vir: Raziskava Reus

Zlata nit ni tekmovanje!

V Dnevnikovem izboru **Zlata nit** resda vsako leto izberejo najboljše zaposlovalce med malimi, srednjimi in velikimi podjetji, pa vendar njegov glavni cilj ni tekmovanje. Je prepoznavanje in promocija podjetij, ki so lahko zgled in navdih slovenskega gospodarstva, prepoznavanje in promocija družb, ki so z vidika ustvarjalnega, uspešnega in učinkovitega razvoja zaposlenih in organizacije najboljši zaposlovalci. Pridružite se mreži podjetij, ki skrbijo za svoje zaposlene, delite svoje prakse in se učite od najboljših! Elektronsko prijavnico v Zlato nit 2017 najdete na www.dnevnik.si/zlatanit.

Podeljene Zoisove nagrade in priznanja ter Puhova priznanja

S slovesno podelitvijo Zoisovih nagrad, Zoisovih priznanj in Puhovih priznanj je 23. novembra v dvorani Grand hotela Union v Ljubljani praznovala slovenska znanost. Odbor RS za Zoisovo nagrado, Zoisovo priznanje, priznanje ambasador znanosti in Puhovo priznanje, ki mu predseduje prof.dr. Tamara Lah Turnšek, je letos podelil Zoisovo nagrado za življenjsko delo, tri Zoisove nagrade za vrhunske dosežke, pet Zoisovih priznanj in tri Puhova priznanja.

Slavnostni govornik na prireditvi je bil predsednik Vlade RS, dr. Miro Cerar.

Letošnjo Zoisovo nagrado za življenjsko delo na področju teorijske fizike mehke snovi je prejel **prof. dr. Slobodan Žumer**. Zoisovi nagrajenci so **akad. prof. dr. Rajko Bratož, prof. dr. Janez Plavec, prof. dr. Zdravko Kravanja, izr. prof. dr. Martin Milanič, doc. dr. Anton Kokalj, prof. dr. Egon Pelikan, prof. dr. Ines Mandić-Mulec in prof. dr. Gregor Mali**. [Več](#). Vir: Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport

Tudi Inštitut IRDO je podpisal Listino raznolikosti

Listina raznolikosti Slovenija je mreža pristopnih organizacij v slovenskem prostoru, ki integrirajo vrednote raznolikosti, vključenosti in enakosti v poslovnem modelu lastne organizacije.

Listina raznolikosti **zagovarja pozitiven pristop k upravljanju raznolikosti**, znotraj organizacij se ne vpeljuje standard, temveč se spodbuja k pozitivnemu delovanju v skladu z vrednotami raznolikosti, vključenosti in enakosti. Vsi **načrtovani ukrepi so v kontekstu podpisne organizacije**, z namenom boljše prilagodljivosti tržnim spremembam ter k promociji enakopravnega vključevanja v delo.

Listina raznolikosti je kratek dokument, ki sestoji iz načel, ki jim organizacija v svojem delovanju sledi pri promociji raznolikosti, nediskriminacije in enakih možnosti na delovnem mestu.

Pod častnim pokroviteljstvom Predsednika Republike Slovenije Boruta Pahorja, je Zavod Šentpri-ma, izvedel pripravljalne aktivnosti za sprejem Listine raznolikosti. Podpis je potekal **14. novembra 2017**, v Hiši Evropske Unije, ko so tudi javno predstavili Listino raznolikosti Slovenija. Na slavnostnem dogodku so direktorji organizacij podpisali Listino. Med podpisniki je tudi Inštitut IRDO. [Več](#). Vir: Listina raznolikosti Slovenija

Dobrodelna dražba "ZaDostopNaLent"

22. decembra 2017 bo GT22 v prostorih GT22 (Glavni trg 22, Maribor) organizirala javno dražbo unikatov uporabne umetnosti in umetniških artefaktov kot del donacijske akcije *ZaGT22 – ZaDostopNaLent*. Celoten izkupiček, ki ga bodo zbrali v omenjeni akciji, bomo namenili ureditvi dostopa in prostega gibanja ljudi s posebnimi potrebami v sami hiši GT22 in na poti od Židovskega trga po Židovski ulici do Lenta. Ker je investicija ogromna, **Vas naprošajo za pomoč**. Pomagajte lahko tako, da nam podarite svoj izdelek ali umetniško delo, ki ga bo mogoče kupiti le na dražbi. Prav tako pa so veseli vsake denarne donacije, da projekt čim prej izpeljejo do konca in da ljudem s posebnimi potrebami čim prej omogočimo dostop iz centra mesta na Lent. [Več](#). Vir: GT22

Družbeno odgovorni hackathon*

*dogodek, kjer aktivno sodelujejo navdušenci, strokovnjaki in študentje, in si s pomočjo skupnega znanja prizadevajo najti inovativne, družbeno odgovorne poslovne rešitve.

Družbeno odgovorni hackathon je dogodek, kjer aktivno sodelujejo navdušenci, strokovnjaki in študentje, in si s pomočjo skupnega znanja prizadevajo najti inovativne, družbeno odgovorne in trajnostne poslovne rešitve. Osnovni namen hackathona je reševanje izzivov podjetij ali organizacij v iskanju inovativnih trajnostnih rešitev. Dogodek je neprofitne narave, glavni namen pa je spodbujanje izdelkov, storitev in poslovnih modelov, ki bi celovito prispevale tako trajnostnemu gospodarskemu razvoju kot tudi okolju in družbi. Dogodek poteka v soorganizaciji Ekvilib Inštituta, Mreže za družbeno odgovornost Slovenije, in Poligon kreativnega centra. Hackathon bo potekal 11. decembra v Ljubljani. [Več](#). Vir: Ekvilib Inštitut

Gibanje za družbeno odgovornost

Deset temeljnih zahtev za družbeno odgovornost

Dr. Rado Bohinc in mag. Tomaž Poglajen sta pripravila Deklaracijo 10 zahtev za družbeno odgovornost. V nekaj dneh je deklaracijo podpisalo več kot 50 povablencev (od tega šest organizacij). V kolikor želite podpisati deklaracijo, sporočite na naslov [tukaj](#). Deklaracijo je podpisal tudi Inštitut IRDO. Preambulo objavljamo v celoti.

Izhajajoč iz tradicije **razsvetljenstva in racionalizma**, ki sta omogočila nesluten tehnološki, gospodarski in družbeni razvoj sodobnega sveta, vidimo družbeno odgovorno ravnanje do prihodnjih rodov v tem, da se kot podlaga družbenemu in političnemu delovanju odločneje kot doslej vzpostavijo **svoboda in dostojanstvo posameznika, znanje, izobraževanje in ustvarjalno delo, katerega cena se oblikuje predvsem po načelu prispevka dodani vrednosti in manj na trgu delovne sile**. Družbena odgovornost je **odgovornost vsakogar** – posameznikov in skupin, da v svojih življenjskih in družbenih vlogah ravnajo tako, da so tudi drugim na voljo enako kakovostni pogoji življenja in da z uresničevanjem svojih pravic ne posegajo v pravice drugih. **Družbena odgovornost je še posebej odgovornost korporacij ter nosilcev kapitala in politične oblasti (državnih organov in političnih strank)**, da svojo družbeno moč uresničujejo v mejah svojih pristojnosti **v dobro vseh ljudi in okolja** in, da zagotavljajo enako kakovostne pogoje življenja ljudem sedanjega in prihodnjih rodov. To pomeni, da so odgovorni za gospodarski in **družbeni razvoj**, za **socialni položaj ljudi** ter za **premagovanje prevelike dohodkovne in s tem družbene neenakosti**, ki izvira iz izkoriščanja dela **v prid kapitala** in za **udejanjanje človekovih pravic in dostojanstva tudi v razmerjih med delom in kapitalom, lokalno in globalno**. Družbeno odgovorno delovanje je treba zagotavljati z ustrezno **vzgojo in izobraževanjem, uveljavljanjem pravne države, hitrejšo odzivnostjo državnih organov, etiko medsebojnega spoštovanja** v vsakdanjem in političnem življenju ter več znanja. **Skupni imenovalec 10 zahtev je: ali bo človeštvo razvilo družbeno odgovornost kot vsakdanjo prakso ali bo kmalu propadlo, saj brez nje uničuje pogoje za svoj obstoj?**

1. Družbena odgovornost do prihodnjih rodov

Družbena odgovornost do prihodnjih rodov v RS terja uveljavitev programa **“Gospodarska rast za blaginjo vseh ljudi”**, to je programa razvojnih, ekonomskih in socialnih politik, ki bodo udejanjile uravnoteženje rasti dobičkov z rastjo plač in socialnih dajatev, z davčno podporo vlaganjem v **razvoj človeških zmogljivosti, v nove zaposlitve in stanovanja** predvsem za mlade. To terja korenito **posodobitev raziskovalnega in visokošolskega siste-**

ma, takojšnje **povečanje vlaganj v raziskave in razvoj ter v kakovostno visoko šolstvo** na raven povprečja EU in nadaljnjo **rast po stopnji rasti BDP** ter uresničitev ustavno zajamčene **avtonomnosti univerze**.

2. Družbena odgovornost do starejših in do bolnih

Družbena odgovornost do starejših je skrb za varno starost ter spodbujanje čim daljšega obdobja poklicnega dela ter mentorskih aktivnosti ustvarjalnih in dela željnih starejših

oseb, nadalje uveljavitev zakonske obveznosti **sprotne pravične valorizacije** ter izplačila vseh vrst pokojnin in drugih socialnih dajatev **z rastjo plač**. Vzpostaviti je treba pravico vsakogar, da **tudi po upokojitvi** še naprej za plačilo opravlja gospodarsko ali drugo ustvarjalno dejavnost (samostojni podjetniki, obrtniki, samostojni kulturni delavci, visokošolski učitelji, raziskovalci in drugi ustvarjalci) in je pri tem davčno izenačen z drugimi. **Družbena odgovornost do bolnih** terja izboljšanje kakovosti storitev javnega zdravstva in **skrajšanje čakalnih dob**. Ne pristajamo na javni sistem z omejenimi storitvami za tiste prebivalce, ki si ne morejo privoščiti samoplačništva in zasebnih zavarovanj ter na razvoj zasebnega zdravstva z najsodobnejšo opremo in najpodjetnejšimi zdravniki le za tiste prebivalce, ki si to lahko privoščijo.

3. Družbena odgovornost do dela (postopna odprava prekarnega dela)

Družbena odgovornost do dela in človekove ustvarjalnosti je ustvarjanje možnosti za **pravico do dostojnega in pošteno plačanega dela** za vse ter za vzpostavitev **dela kot podlage za socialne pravice** ter za pravico upravljanja in dela ustvarjene presežne dodane vrednosti; terja tudi dosledno upoštevanje ekonomskih in socialnih pravic, kot izhajajo iz zgodovinskega in kulturnega razvoja RS in EU ter mednarodnih aktov. **Družbena odgovornost do dela** terja omejevanje in postopno **odpravo brezpravnega prekarnega dela kot edine poti za preživetje**. Uveljaviti je treba načelo: '**vsako delo šteje**' v smislu, da prinaša delavcu sorazmerno enake socialne pravice in dohodke.

4. Družbena odgovornost do dela je vrnitev družbene veljave delu

Družbena odgovornost do dela terja uveljavitev zakonskih podlag za določanje **korporacijskih pravic tudi na temelju dela** in razumevanje **pravice do upravljanja in udeležbe na dobičku kot temeljne človekove pravice**. Dru-

žbena odgovornost do dela terja: a) uveljavitev **obvezne udeležbe zaposlenih v dobičkih** gospodarskih družb, kadar družbeniki name-nijo dobiček za dividende (v dogovoru med delavskimi predstavništvi in kapitalskimi organi korporacije); b) vzpostavitev **zakonskih podlag deležništva**, da se gospodarske družbe lahko preoblikujejo v moderne **deležniške korporacije** in da se lahko ustanovijo, **kapitalsko delavske in delavske korporacije**. Potrebna je prenova korporacijske zakonodaje in zakonodaje o sodelovanju zaposlenih pri upravljanju podjetij in zavodov z vključitvijo **obveznega deležniškega dogovora** na temeljni ravni in na ravni kapitalsko povezanih družb. Terja tudi zakonsko ureditev in spodbujanje ustanavljanja t. i. delavskih korporacij in delavskih zadrug, v katerih **delavec ni le nosilec najete delovne sile - proletarec in torej ni v mezdnem razmerju**, ampak je konstitutivni član združbe.

5. Družbena odgovornost do podjetništva

Družbena odgovornost do podjetništva je vzpostavljane bistveno ugodnejših podpor-nih in s tujimi investitorji izenačenih pogojev za investiranje ter za **razvoj podjetniške po-bude** in ustvarjalnosti ter podjetništva v RS; podjetniki v RS so pomembni ustvarjalci nove vrednosti in družbenega bogastva ter glavni motor gospodarske rasti in novih zaposlitev. Tako kot vsako ustvarjalno delo tudi podjet-ništvo temelji na inovaciji in prevzemanju tveganj, zato predstavlja samostojno podlago za **pravice upravljanja in udeležbe na presež-ni dodani vrednosti**.

RS mora sprejeti dolgoročni program razvoja podjetništva do l. 2050 z jasno **vizijo** podjetniškega podpornega okolja v prihodnosti, upošteva je spoznanje, da mora upravljanje hitro rastočega, dinamičnega podjetja temeljiti na podjetniški viziji in kulturi ter na **podjetnikovi družbeni odgovornosti za rast in družbeni razvoj ter blaginjo**.

6. Družbeno odgovorno korporacijsko upravljanje

Družbeno odgovorno korporacijsko upravljanje terja takojšen sprejem **Državnega programa družbene odgovornosti korporacij, nosilcev kapitala in politične oblasti (državnih organov in političnih strank)**, ki naj zavezuje vse, da na svoji ravni oblikujejo strategije družbene odgovornosti, korporacije pa posebej, da namenijo zakonsko določen odstotek čistega dobička za strateško opredeljene namene svoje odgovornosti do širše družbene skupnosti in naravnega okolja. Korporativna družbena odgovornost je **dolžnosti in odgovornosti organov vodenja** in nadzora gospodarskih družb. Družbeno odgovorno korporacijsko upravljanje terja uveljavitev odškodninske odgovornosti članov (nadzornih) svetov ter direktorjev oziroma ravnateljev tudi delavcem, partnerjem, območni in družbeni skupnosti in drugim deležnikom in ne zgolj delničarjem; v korporacije ne investirajo in v njih ne tvegajo le večinski delničarji, ampak tudi manjšinski delničarji, zaposleni, dobavitelji, upniki, območne in širša skupnost. Družbeno odgovorno upravljanje terja tudi dopolnitev korporacijske zakonodaje v podporo učinkovitejšemu **varstvu malih delničarjev, varstva v primerih konflikta interesov in kršitve pravil o integriteti** ter za hitrejši razvoj socialne ekonomije in sicer predvsem socialnega podjetništva in delavskega delničarstva in zadružništva.

7. Družbeno odgovorno upravljanje javnega premoženja

Družbeno odgovorno upravljanje javnega premoženja terja verodostojno **ločitev nadzorstvene od regulatorne funkcije** pri upravljanju državnega premoženja (vlada ne more biti skupščina SDH); **prenehati je treba s političnim kadrovanjem** in uzakoniti zavezujoče visoke standarde usposobljenosti (npr. državni strokovni izpit) in integritete za nadzornike in direktorje družb v državni ter občinski lasti. Družbeno odgovorno upravljanje javnega pre-

moženja terja, da se zaposlenih, ki jim je bila odvzeta **pravica do lastninjenja javnih podjetij**, povrne to pravico po enakih merilih, kot so jo uživali vsi drugi zaposleni. **Družbeno odgovorno upravljanje javnih zavodov** terja njihovo zakonsko razvrstitev na **državne (proračunske) in samostojne (tržne)**; pri samostojnih zavodih, ki redno ustvarjajo vsaj 75% prihodkov s prodajo na trgu, naj velja ureditev korporacijskega upravljanja in odgovornosti po vzoru zasebnih korporacij in izključitev zaposlenih iz sistema javnih uslužbencev.

8. Družbeno odgovorno javno upravljanje

Družbeno odgovorno javno upravljanje mora temelji na načelu neposredne demokracije, ki zagotavlja neposreden vpliv državljanov na izbiro predstavniških teles z **možnostjo odpoka** ter **vključevanje civilno družbenih gibanj** in pobud v odločanje. Terja tudi uveljavitev načela **znanstvene preverljivosti**, ki zagotavlja, da imajo predlagani zakoni, ukrepi itd. trdno in interdisciplinarno izkustveno podlago (na primer glede vprašanj varstva okolja, zdravstva, izobraževanja); terja polno uveljavitev načela **civilizacijskega soglasja**, ki zagotavlja uvedbo meddržavno dogovorjenih standardov človekovih pravic (OZN), pravic iz dela (ILO), kakovosti življenja (WHO, FAO). **Izogibanje uporabe lažnih in nepreverjenih informacij, zlorabe čustev ljudi** (ksenofobije in drugih fobij, nacionalizma, rasizma...) ter populizma v politične namene je temelj družbeno odgovornega javnega upravljanja in moralna podstat za **odločen spopad z krizo strankarskega sistema** in partitokratsko demokracijo, ki se širi v krizo parlamentarizma in političnega sistema. Družbena odgovornost do javnega upravljanja terja uvajanja sodobnih **oblik neposrednega izrekanja, ki jih omogočata digitalizacija** in informacijska družba; v izvajanje oblasti (ne le v dialog z oblastjo) bi morali biti poleg političnih strank in v tekmovanju z njimi vključeni tudi reprezentativni del civilne družbe in institucije zna-

nosti. **Volilni sistem v RS je neustaven**, saj ne omogoča neposrednega in odločilnega vpliva volivca na izbiro kandidatov. Volilni sistem tudi ne zagotavlja uporabe najboljših človeških zmogljivosti iz intelektualnih središč po Sloveniji oziroma izbire najbolj ustreznih ljudi v upravljanje države. V ustavno skladnem volilnem sistemu je treba **uveljaviti odgovornost poslancev** njihovim volivcem tudi z možnostjo odpoklica.

9. Družbeno odgovorna zunanja in varnostna politika

Družbeno odgovorna zunanja in varnostna politika terja, da RS uredi svoje **meje (s Hrvaško to traja že več kot 25 let)** in druga razmerja (**Avstrijska državna pogodba**) s sosedi; terja tudi, da RS svoje interese na obrambnem področju uveljavlja s poklicno **vojaško sestavo, dopolnjeno z naborniško vojsko**, ki jo mora vzpostaviti, okrepiti in učinkovito organizirati. Dejavnost zunanja politika RS, ki se odziva na spreminjajoče se mednarodno in varnostno okolje EU je temeljni okvir nacionalne varnosti RS. Družbeno odgovorna zunanja politika je vključevanje v **vseevropsko prometno omrežje**, ki je tesno povezano s koprskim pristaniščem in navezavo na prometno os Baltik–Jadran, s tem pa z našim mestom v alpsko-jadransko-podonavskem prostoru, v Srednji Evropi in Sredozemlju. Ta geopolitična območja, ki so tudi naša najpomembnejša tržišča in skupni kulturni prostor, naj bodo v žarišču dejavnosti slovenske zunanje politike. Celovita **ureditev nasledstvenih vprašanj** je najpomembnejša točka dvostranskih odnosov z državami regije. RS mora še naprej podpirati vključevanje držav Zahodnega Balkana v evro povezave ter obstoj in razvoj avtohtonih slovenskih narodnostnih skupnosti v štirih sosednjih državah.

10. Družbeno odgovornost do zgodovine

Družbeno odgovornost sedanjih rodov do zgodovine terja, da se upravljanje družbe oči-

sti konstruktov post-resničnosti kot so psevdonauka, neutemeljena alternativna medicina, zanemarjanje okoljske problematike, strašenje pred genetskimi raziskavami in poskusi, zavračanje evolucionizma, odtegotanje človekovih pravic migrantom, prekomerno naraščanje socialnih razlik itd. Kadarkoli v zgodovina je politika tovrstne pojave vgradila v svojo doktrino in delovanja, je družba doživljala padce in katastrofe, kot so bile vojne in naravne nesreče. **Politična moč mora temeljiti na znanstveno preverjenih resnicah** in/ali zgodovinsko potrjenih civilizacijskih izkušnjah in se ne sme sama brez te podlage proglašati za resnico.

Skokovit tehnološki razvoj terja **opustitev staromodnih in preživelih razmerij med delom in kapitalom**, izključno kapitalskega temelja upravljanja in prilaščanja, in **ukrepanje zoper povečevanje dohodkovne neenakosti** z uveljavitvijo paradigme **vključujoče rasti in blaginje** za vse ljudi.

Družbeno odgovornost do prihodnjih rodov terja, da se politika vrne k temeljem **racionalizma, resnici in objektivni stvarnosti ter opusti populizem kot instrument uresničevanja svojih ozkih in kratkoročnih interesov**. V snovanje družbeno inovativnih rešitev razvojnega prodora moramo vključiti slovensko znanost, predvsem akademije, univerze, visokošolske zavode, raziskovalne in svetovalne združbe ter široko razvejano in družbeno vplivno civilno družbo in ne le oblastne in strankarske strukture.

Pri načrtovanju razvoja slovenske družbe in življenja vsakogar izmed nas je zavedanje o vplivu in odgovornosti ključnega pomena. Pristojnost na katerikoli poziciji v RS zahteva odgovornost za vsa dejanja v vseh procesih in zavedanje o vplivu in naši soodvisnosti v povezavi s temi dejanji. Večja kot je pristojnost, večja je odgovornost in s tem tudi vpliv na gospodarstvo, družbo in naravno okolje.

Zaključna strokovna naloga

Analiza družbenih učinkov izbranega slovenskega socialnega podjetja

Suzana Hobot je za bralce IRDO Mozaika pripravila skrajšano verzijo Zaključne strokovne naloge Visoke poslovne šole (Ekonomska fakulteta Ljubljana), za katero je oktobra letos prejela najvišjo oceno.

UVOD

Onesnaževanje okolja, prekomerna uporaba plastike pri izdelavi izdelkov, etično sporno oglaševanje, izkoriščanje delavcev in zavajanje kupcev je le nekaj družbenih problemov, s katerimi se spopada socialno podjetništvo, ki se trudi za boljšo ureditev položaja vseh vpletenih. Pri tem imam v mislih tako potrošnike kot zaposlene, lokalno skupnost in širšo javnost. Zaradi tega dejstva so socialna podjetja in vse, kar je z njimi povezano, področje, ki me je izredno motiviralo za pisanje moje zaključne strokovne naloge. Navdušujejo me predvsem možnosti izboljšav na področju ekonomije, skrbi za ljudi, živali, okolje in ne nazadnje narave kot celote. Vse to združujejo v sebi tako socialna podjetja kot socialni podjetniki s svojimi imenitnimi idejami.

Namen zaključne strokovne naloge je bil prikazati možen prihodnji vpliv izbranega slovenskega socialnega podjetja na družbo s pomočjo modela za merjenje družbenih učinkov, ki je priporočen s strani Inštituta za razvoj družbene odgovornosti za uporabo v Sloveniji. Raziskovalna vprašanja, ki so me vodila ob pisanju naloge, so bila naslednja: Kakšni so okoljski in družbeni učinki v izbranem podjetju? Kako se ti manifestirajo, če se? Ali zanje podjetje že izračunava kazalnike? Če jih, kakšne težave zaznavajo pri tem? Zaradi boljše analize sem si postavila tudi hipotezo (H1), ki se glasi: Izbrano socialno podjetje ustvarja pozitivne družbene učinke.

PREDSTAVITEV IZBRANEGA SLOVENSKEGA SOCIALNEGA PODJETJA

Podjetje, ki se je takoj prijazno odzvalo prošnji za

Suzana Hobot

sodelovanje je bilo Stara raba, nova raba. Po pravnem statusu gre za zadrugo za povezovanje skozi ponovno uporabo in socialno podjetje. Ustanovljeno je bilo za namen zaposlovanja težje zaposljivih oseb na način, da bo določeno dejavnost opravljalo s trajnim zaposlovanjem najmanj tretjine vseh zaposlenih delavcev. Nahaja se v nekdanjem dnevnem centru za brezdomne v Ljubljani na Poljanski 14 (Začetki, 2017). Posredovalnica rabljenih predmetov Stara roba, nova raba se je razvijala v skladu z usmerjenostjo Društva za pomoč in samopomoč brezdomcev Kralji ulice (Juranič Šribar &

Cerar, 2011, str. 4), ki je prvo te vrste v Sloveniji (Začetki, 2017). Projekt spada v polje socialne ekonomije (Jurančič Šribar & Cerar, 2011, str. 3). Od leta 2012 deluje kot samostojni subjekt z upoštevanjem in sooblikovanjem smernic socialnega podjetništva (Začetki, 2017). Osnovna ideja njihovega projekta temelji na konceptu t. i. »dobrodelnih trgovin«, ki so v različnih evropskih in ameriških državah del že uveljavljene tradicije (Jurančič Šribar & Cerar, 2011, str. 13). Dejavnost, s katero se ukvarjajo, je področje humanitarnih in dobrodelnih organizacij, pri kateri gre za odziv na potrebe okolja in za prispevanje k izboljšanju pogojev v lokalni skupnosti, saj z njo dokazujejo, da lahko odrinjene skupine ljudi z uporabo spregledanih virov (rabljenih stvari) naredijo nekaj zase in tudi za širše okolje (Začetki, 2017).

ANALIZA DRUŽBENIH UČINKOV IZBRANEGA SLOVENSKEGA SOCIALNEGA PODJETJA

Analize sem se lotila na več načinov, in sicer s pomočjo intervjuvanja, definiranja deležnikov, izdelavo modela teorije sprememb in na koncu še s pomočjo modela za merjenje družbenih učinkov.

Intervjuvana sta bila predsednica izbranega slovenskega socialnega podjetja – ga. Luna Jurančič Šribar in direktor Zavoda za razvoj socialnega podjetništva Uspešen podjetnik in socialno podjetniškega inkubatorja Socialni inkubator – g. Tomaž Stritar. Z njuno pomočjo sem izvedela več o izvajanju merjenja družbenih učinkov v praksi in izbranem slovenskem socialnem podjetju še pred analiziranjem učinkov z izbranim kazalnikom.

V okviru deležnikov sem določila vse pomembne subjekte, ki imajo vpliv na podjetje oz. obratno.

Skupaj	521.176,95	521.176,95	521.176,95	0,00	521.176,95	521.176,95	521.176,95
Sedanja vrednost vsako leto	521.176,95	503.552,61	0,00	470.071,75	454.175,61	438.817,01	
Skupna sedanja vrednost (PV)						2.387.793,93	
Neto sedanja vrednost (PV minus vložek)						2.277.158,25	
Družbena donosnost (social return)							21,58
Vrednost povračila na investiran znesek 1 EUR je							21,58 €

Slika 1: Izsek iz tabele, ki prikazuje izračun vrednosti povračila na investiran znesek 1 evra za socialno podjetje Stara roba, nova raba

Ključni deležniki za delovanje in doseganje družbenih učinkov, ki sem jih prepoznala s pomočjo pogovora z gospo Jurančič Šribar, so: kupci, donatorji, zaposleni in uporabniki programa, prostovoljci, strokovni podporniki in društvo Kralji ulice. Ostali imajo seveda prav tako pomemben vpliv na posredovalnico, a ta ni tako očiten.

Z izdelavo modela teorije sprememb sem izdelala podlago za kasnejši izračun kazalnika, obenem pa opredelila aktivnosti deležnikov, njihov rezultat, učinke in vplive. Nato sem v pred pripravljeni preglednico vnašala opisne in številčne podatke. Ugotovila sem, da lahko v letu 2017 z 1 evrom investiranega denarja ustvarijo 21,58 evra družbenih učinkov. Povedano še drugače: Če dejavnosti socialnega podjetja Stara roba, nova raba dosežejo svoje predvidene posredne učinke, se bo na 1 evro investiranega denarja ustvarilo 21,58 evra družbene koristi. Hipotezo, postavljeno v uvodu, zato sprejemem. Izkaže se, da izbrano socialno podjetje, gledano z vidika napovedi, res ustvarja pozitivne družbene učinke.

Spodnja slika, tj. Slika 1, prikazuje le del obširne tabele. Na njej je viden končni rezultat izračuna za napovedovalni kazalnik socialnega donosa na investicijo za posredovalnico za leto 2017, ki se ga sicer izračuna po naslednji enačbi:

SROI = neto sedanja vrednost koristi/neto sedanja vrednost investicije

SKLEP/ZAKLJUČEK

Izdelava analize družbenih učinkov za izbrano socialno podjetje s pomočjo kazalnika socialnega donosa na investicijo ni bila lahka. Šlo je za zahtevno nalogo, saj sem za izdelavo analize in izračun kazalnikov potrebovala tako številčne kot neštevilčne podatke, ki sem jih nato prevajala v finančno obliko, kadar je bilo to mogoče. Prišla sem do zaključka, da za to nujno potrebujemo pomoč notranje osebe – najsibo to lastnik najsibo direktor, ki nam razkrije zgodbo v ozadju, pomembna dejstva in potrebne podatke za izračun. Ob tem priporočam vsakomur, ki se bo odločil za podobno tematiko raziskovanja, da se poveže s pomembnimi osebami v podjetju, da bo zadano nalogo lažje in kvalitetnejše opravil.

Raziskovalna spoznanja, do katerih sem se dokopala tudi s pomočjo opravljenih analiz dveh intervjujev, so bila, da socialno podjetje Stara roba, nova raba zaenkrat še ne izračunava kazalnikov, s katerimi bi merilo družbene ali okoljske učinke, ki jih s svojim delovanjem povzroča. Prav tako ne pozna svojih dejanskih okoljskih učinkov in kako, če sploh se, se manifestirajo. Glede družbenih učinkov v podjetju povedo, da so jim vidni na vsakodnevni ravni in da jih že zaznavajo. Intervju z gospodom Stritarjem pa je razkril, da po njegovem mnenju orodja za izračun kazalnika SROI, ki ga je razvil Inštitut za razvoj družbene odgovornosti po naročilu in v sodelovanju z Ministrstvom za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti Republike Slovenije, v Sloveniji še ne uporablja nobeno socialno podjetje. Zaupal mi je, da se razlog za to skriva verjetno v njegovi preveliki kompleksnosti za uporabo. Na tem mestu se sprašujem, ali bi se mogoče dalo to preglednico, s katero se omenjeni kazalnik izračuna, na kakšen način še bolj poenostaviti, da bi se podjetja lahko potemtakem pogosteje odločala za njegovo uporabo v praksi.

V praktičnem delu zaključne strokovne naloge je opravljen izračun potrdil hipotezo H1, ki je predpostavila, da izbrano socialno podjetje ustvarja pozitivne družbene učinke. Ob tem se zavedam, da bi za boljši izračun in analizo napovedovalnega SROI potrebovala še druge, dodatne podatke, kot so npr. ankete in intervjuji s pomembnimi deležniki.

Rada bi zaključila s tem, kar mi je gospod Stritar odgovoril v intervjuju, ko sem ga vprašala, kaj je tisto, kar ga navdušuje v zvezi s socialnim podjetništvom: »Najbolj se mi zdi to, da ga vidim kot model edinega možnega sveta. Ali bomo imeli socialna podjetja ali pa bo šlo vse v ›maloro«. Gre za veliko možnost razvoja človeštva, bivati sonaravno in uravnoreženo.« Podobno pove tudi Yunus (2009, str. 252), ki meni, da delati tisto, kar je prav, ni več samo vprašanje dobrega počutja, ampak preživetja nas in prihodnjih rodov (2009, str. 252).

P.S. Za več informacij ali za ogled celotne zaključne strokovne naloge me lahko kontaktirate na moj e-naslov: suzanna.habot@gmail.com ali si jo pogledate na strani Stara roba, nova raba pod zavihkom »Skupnostna ekonomija«.

»Ali bomo imeli socialna podjetja ali pa bo šlo vse v ›maloro«. Gre za veliko možnost razvoja človeštva, bivati sonaravno in uravnoreženo.«

Humanitarna akcija Madagaskar

Mladi zdravniki in študentje 6.letnika medicinske fakultete v Ljubljani že nekaj let obiskujejo Madagaskar, kjer s humanitarno-medicinsko akcijo pomagajo nuditi nujno potrebno medicinsko oskrbo. Odprava je organizirana pod okriljem Sekcije za tropsko medicino MF v Ljubljani. Želja je poskrbeti za medicinsko opremo, preventivo in ozaveščanje o zaščiti pred nalezljivimi boleznimi, ustno higieno, prehrano in varno spolnost.

Dekleta predstavljajo odpravo s svojimi besedami v prispevku.

Smo ekipa petih deklet, ki smo se odločile za odpravo na Madagaskar. Team sestavljajo tri medicinke in dve dentalki: Ana Ferfolja, Metka Kelbič, Barbara Viltušnik, Aida Zečkanović in Tjaša Žagar. Vse imamo skupen cilj, ki je predvsem pomagati tamkajšnjim prebivalcem. Zavedamo se pa tudi, da si bomo pridobili veliko novih izkušenj, tako poklicnih kot tudi osebnostnih. Gremo na Madagaskar in sicer bolj natančno v kraj Matango. Tam bomo preživele tri mesece, kolikor traja tudi njihov vizum.

Dispanzer v Matangi je izmed vseh ciljev naših odprav (Kenija, Zambija, Uganda, Madagaskar), najbolj izoliran, tu je na voljo najmanj diagnostičnih metod, povezave do bližnje bolnišnice pa so zelo slabe. Naša ambulanta skrbi za približno 3.000 ljudi iz okolice Matange, ki sicer verjetno ne bi nikoli videli zdravnika in bi trpeli zaradi težav, ki jih pri

nas zlahka odpravimo. Ob tem je večina naših bolnikov otrok, polovica od teh pa jih je nedohranjenih. Pri nas se veliko pritožujemo čez čakalne vrste, ampak na Madagaskarju je 16-krat manj zdravnikov na prebivalca kot pri nas, kar pomeni, da tam en zdravnik na dan obravnava ogromno bolnikov. Vse skupaj je na Madagaskarju 57 zobozdravnikov. Nekateri potujejo več dni, da nas obiščejo, saj vedo, da zdravnika ali nimajo na voljo vedno.

V Matangi so tri ambulate, ena izmed teh je zobozdravniška, zato imamo odprave vsaj štiri ali pet članov. Zaželeno je, da je vsaj en član zobozdravnik ali študent višjega letnika dentalne medicine, še bolj pa je, če sta dva, saj imajo zobozdravniki včasih celo več dela kot splošni zdravniki. Velik izziv je tudi delo brez doma samoumevnih opreme

in preiskav. Tam nimamo na voljo osnovnih preiskav, na primer laboratorija, pregleda krvi, rentgena itd. Ta je pomemben tudi za delo v zobozdravstveni ambulanti. Najbližji rentgen je oddaljen 770 kilometrov, kar je seveda za naše razmere v Sloveniji absurdna razdalja. Po poročilih prejšnjih odprav, bova študentki dentalne medicine predvsem ekstrahirali zobe in drenirali abscese. Manj bo zalivk, endodontija bo možna samo pri tistih, ki so doma v bližini in se bodo lahko vrnili na kontrole. Tako bova bodoči zobozdravnici skrbeli v glavnem za preventivo. Zobna ščetka pri njih ni vsakodnevni pripomoček, ker denar porabijo za bolj nujne življenjske potrebščine. Tudi če zobno ščetko dobijo, jo v veliki večini prodajo. Problem pa predstavlja tudi prehrana in pa uživanje sladkih pijač.

Ob omembi Madagaskarja večina Slovencev pomisli na misijonarja Pedra Opeko, ki je tam dejaven že desetletja in pomaga tudi odpravam. Gospod Opeka nam že več let pomaga pri nakupu zdravil, ki se jih da dobiti na Madagaskarju, in s prevozom do Matange. Običajno ga tudi obiščemo v njegovem misijonu in se udeležimo ene izmed njegovih maš. Celotna ambulanta v Matangi namreč deluje v okviru slovenskega misijona na Madagaskarju.

Odprava predstavlja velik organizacijski in finančni zalogaj. Trimesečna odprava bo zahtevala od 16.000 do 17.000 evrov. Zdravila, predvsem antibiotiki in antimalariki, so draga, prav tako je potrebna druga medicinska oprema, med nujne stroške pa spadajo še cepljenja pred odhodom, prevoz in namestitve članic odprave. Zato moremo biti pri zbiranju sredstev dejavne na različne načine do sedaj smo organizirale veliko stojnic po vsej Sloveniji, ena izmed teh je bila tudi na naši Stomi J, in sigurno še bomo imele kakšno. Potem decembra bomo organizirale še nekaj stojnic, stand-up predstavo in dobrodelni koncert s pomočjo Kitarskega orkestra MF. Bile smo tudi na oddaji Dobro jutro in sodelovale v nagradni igri, na Radiu Prvi (RTV Slovenija), prispevek je bil objavljen tudi na Dnevniku (RTV Slovenija). Informacije o možnostih doniranja naši odpravi so tudi na naši strani na Facebooku in spletni strani. Vsaka donacija, pa čeprav majhna, je za nas izredno pomembna in vsake smo zelo vesele.

V veliko pomoč so nam tudi izkušnje prejšnjih odprav, katerih člani so vedno pripravljeni odgovoriti na kakšno vprašanje. Vsaka odprava tudi naslednji javi, kaj od materiala je še ostalo in kaj moremo še

prinesti.

Madagaskar se trenutno spopada še z eno veliko zdravstveno nevarnostjo: največjim izbruhom kuge v zadnjih 50 letih. To bo še ena stvar več na katero smo in bomo morale biti pozorne. Kot poroča BBC, so od začetka avgusta imeli več kot 1.800 primerov bolezni, umrlo je več kot 120 ljudi. Bolezen se je letos v nevarnejši obliki razširila tudi v bolj obljubene kraje. Bolezen se širi z ugrizi okuženih bolh, ki živijo na majhnih sesalcih, kot so miši. Približno 10 odstotkov primerov bolezni se razvije v pljučno kugo, ki je, če ni hitro zdravljena, usodna, njena značilnost pa je tudi zelo hitro širjenje prek kapljicne okužbe.

Podjetništvo z družbenim učinkom

Program FERFL se nadaljuje

Avtorica teksta in fotografij: Mira Jakupaj, Javni zavod [Cene Štupar](#) – Center za izobraževanje Ljubljana

Na področju podjetništva z družbenim učinkom (socialnega podjetništva) je v Sloveniji v zadnjih letih moč zaznati vse bolj intenziven razvoj. Opazili pa smo, da je kljub velikemu zanimanju ljudi za tovrstno podjetništvo, v slovenskem okolju na voljo bistveno premalo kvalitetnega socialno podjetniškega znanja, ki bi posameznika peljalo od čistih podjetniških osnov, do oblikovanja produkta in vstopa na trg. Zato smo se odločili, da zainteresiranim nosilcem socialno podjetniških idej ponudimo intenziven izobraževalni program, imenovan »Program spodbujanja podjetništva z družbenim učinkom FERFL – Vroče ideje za družbeno odgovorno podjetništvo«.

Z izvajanjem programa FERFL podpiramo posameznike in podjetniške iniciative, ki želijo s svojimi podjetniškimi idejami izboljšati delovanje družbe, v kateri živimo. Organiziramo intenziven in celosten socialno podjetniški izobraževalni program, ki udeležencem na enem mestu ponudi tako kvalitetno znanje, vrhunsko mentorstvo, kot tudi dostop do finančnih virov in osnovne infrastrukture, ki je potrebna za pričetek posla. Podpiramo posameznike in iniciative, ki imajo dobre podjetniške ideje, vendar so zaradi njihove

»majhnosti«, »lokalnosti«, »nizke finančne (in visoke družbene) donosnosti« spregledane v obstoječem podjetniškem podpornem okolju. Program sestavljajo štirje večji sklopi in sicer:

1. **Natečaj za podjetniške ideje z družbenim učinkom**
2. **Startup vikend podjetništva z družbenim učinkom**
3. **Šola podjetništva z družbenim učinkom**
4. **Socialno podjetniški inkubator**

6 EKIP

Letos je Ferfl potekal že četrto leto in Šolo podjetništva je obiskovalo šest ekip. Dve zmagovalni iz Startup vikenda, **SVEDRČKI** in **SRČNI KOTIČEK** ter štiri ekipe, ki so zmagale na Natečaju; **Hiša strahov**, **Hungry skin**, **Joga MaliGaneša** in **Slovene gifts**. Na Ferflovem zaključnem dogodku smo ponovno izbirali dve zmagovalni ekipi in tako so po izboru strokovne komisije zmagali Svedrčki in Srčni kotiček. S tem so si prislužili, med drugim tudi, nagrado Socialno podjetniški inkubator, kjer jih je mentorirala ekipa mentorjev iz Ustvarjalnika.

In vse ekipe bomo predstavili tudi v Mozaiku.

Ferfl intervju: Maja Podpečan

Joga mali Ganeša

Maja Podpečan, nosilka in vodja projekta, otroke popelje v svet joge skozi pravljice. Otroci se s pomočjo pravljičnih živali in junakov zblížajo s svojim telesom, sprostijo, spoznajo osnovne jogijske položaje ter osvojijo različne dihalne tehnike. Ko se otrok nauči tehnik sproščanja in notranje izpolnitve lahko vse življenjske izzive lažje in manj stresno predela. Joga v zgodnjem otroštvu s telesnimi položaji spodbuja pozitivno samopodobo in zavedanje telesa. Spodbujanje sodelovanja in sočutja je čudovito darilo, ki ga joga podarja otrokom. Otroci dobijo ogromne koristi. Fizično povečuje njihovo prožnost, moč, koordinacijo in zavedanje telesa. Hkrati pa se poveča njihova koncentracija, mirnost in sproščenost. Med izvajanjem joge otroci telovadijo, se igrajo, povezujejo z notranjim jazom in razvijajo intimen odnos z naravo, ki jih obdaja. Joga prižge čudovito notranjo luč. Maja je certificirana učiteljica Hatha joge in Pravljične joge za otroke ter hkrati diplomirana vzgojiteljica predšolske vzgoje z desetletnimi izkušnjami dela v vrtcu. Njeno ekipo so sestavljale še Urška Kaplan in Jerneja Babič.

Z nosilko in vodjo projekta JOGA MALI GANEŠA se je pogovarjala **Mira Jakupaj**, Javni zavod [Cene Štupar](#) – Center za izobraževanje Ljubljana.

Fotografije: arhiv Maja Podpečan

Kdaj in kje se ti je prvič porodila ideja o »JOGA MALI GANEŠA«?

Ideja o jogi za otroke, se je porodila že kar nekaj časa nazaj. Pred tremi leti, ko sem zaključevala študij predšolske vzgoje in premišljevala o temi diplomske naloge, sem se odločila, da naredim raziskavo o vplivu joge na vedenje otrok. V tem času sem tudi opravila izobraževanje Pravljične joge in tako postala učiteljica joge za otroke. Svoje znanje sem kasneje še izpopolnila in opravila učiteljski tečaj Hatha joge. Po desetih letih dela v vrtcu, sem kot diplomirana vzgojiteljica, učiteljica joge za otroke in certificirana učiteljica joge, z veliko ljubeznijo do otrok in do joge čutila, da želim stopiti na svojo pot in svoje znanje deliti naprej. Ideja o Jogi Mali Ganeša pa se je porodila na potovanju po Baliju, kjer Ganešo srečaš na vsakem koraku. Tako sem zadnji dan potovanja, ko sem se šla mimo joga studia, vedela, da si želim svojo joga studio, kjer bom lahko otroke vodila jogo. Imenoval pa se bo po Ganeši. In tako sem prišla domov ter ustanovila Joga Mali Ganeša.

Maja Podpečan, nosilka in vodja projekta, otroke popelje v svet joge skozi pravljice.

Kje si slišala za program Ferfl in zakaj si se odločila udeležiti Startup vikenda?

Za program Ferfl sem izvedela na Facebooku, kasneje sem si več prebrala še na spletni strani. Startup vikenda sem se udeležila predvsem zato, ker o podjetništvu nisem vedela veliko. V vrtcu sem bila zaposlena več kot deset let, kako voditi svoj posel je bilo zame nekaj novega. Startup vikend se mi je zdela dobra priložnost, da se veliko naučim, spoznam nove ljudi in dobim izkušnje.

Si imela skupino že oblikovano ob prijavi na Startup ali si punce spoznala naknadno tekom vikenda?

Na Startup vikend sem prišla sama. Prvi dan, ko smo predstavili svoje ideje sta se mi pridružili dve puncici, ki sta nato skupaj z mano delali na ideji Joga Mali Ganeša. S puncami smo se zelo ujele in dobro delale. Skupaj kot ekipa smo v enem vikendu naredile več kot bi si sploh upala predstavljati.

Na predavanja Podjetniške šole Ferfl si vedno prišla prva. Kaj so ti ta predavanja pomenila takrat in kaj ti še vedno pride prav danes?

Ja res je, vedno sem prišla prej, da sem se lahko pripravila. Priložnost, da sem se lahko udeležila Podjetniške šole Ferfl, mi je pomenila zelo veliko in sem jo jemala zelo resno. Ker je bila to moja prva podjetniška izkušnja, sem se zelo veliko naučila. Všeč mi je bilo, ker so nam predavatelji in mentorji poleg predavanj, individualno pomagali, svetovali in nas vodili. Lahko rečem, da mi vse pride prav še danes.

Kaj se trenutno dogaja s tvojim projektom in kaj načrtuješ za »Joga Mali Ganeša« v prihodnosti?

Trenutno smo zelo aktivni. Jogo vodimo v vrtcih

in joga studiih. Navezujemo nove stike in se dogovarjamo za sodelovanja. Veliko še vedno delamo na promociji, saj ljudje joge za otroke ne poznajo. V prihodnosti načrtujemo svoj prvi produkt, na katerem delamo že od začetka poletja. Naredili bomo prve slovenske joga kartice za otroke. Kartice bodo namenjene otrokom pri vadbi joge in staršem, da bodo znali pravilno izvajati položaje. Poleg tega bodo zraven priložene ideje za igre, da bodo otroci izvajali jogo na zabaven in igriv način, kot uči mali slon Ganeša. Načrtujemo, da bodo prve kartice v prodaji v začetku novega leta 2018. Imamo še veliko idej v prihodnosti, naš največji cilj pa je voditi prvi joga studio za otroke.

Nasvet oziroma sporočilo za vse, ki zbirajo pogum za prijavo na naslednji Ferfl.

Ne razmišljaj, prijavi se! Je super neponovljiva izkušnja. Pridobila sem veliko znanj in izkušenj, za kar sem zelo hvaležna Ferflu, vsem predavateljem in mentorjem. Moja motivacija v času Podjetniške šole Ferfl je zrasla za tisoč procentov in v tem času sem naredila veliko več kot bi sama.

DO v Evropi in po svetu

CSR Europe objavlja seznam dogodkov na področju DO

CSR Europe (European business network for Corporate Social Responsibility) objavlja seznam dogodkov (seminarjev, webinarjev, konferenc in drugih dogodkov) na temo družbene odgovornosti. Kot član CSR Europe vam lahko Inštitut IRDO kot našemu članu prepošlje dragocene informacije s teh seminarjev. Za dodatne vsebine nam pišite na clani@irdo.si, informacije vam bomo z veseljem posredovali.

Datum	Naslov dogodka (konferenca, seminar, webinar idr.)
5.12.2017	Workshop: Sustainability in logistics. Povezava .
7.12.2017	Webinar: Dialogue on EU policy framework for tax transparency and responsible tax behaviour. Povezava .
12.12.2017	Workshop: Sustainability in logistics. Povezava .
22.01.2018	Business & Human Rights: Training for Headquarters. Povezava .

Konferenca—Družbeni učinek: raziskovanje različnih pravnih dimenzij

V Milanu bo 20. aprila 2018 potekala letna konferenca Esela 2018 **Social Impact: Exploring Different Legal Dimensions**. Na njej bodo vodilni pravni strokovnjaki iz vse Evrope razpravljali o pravnih razsežnostih družbenega učinka. [Več](#). Vir: Esela

Slovenija po socialni pravičnosti peta, pred Nemčijo in Avstrijo

Slovenija se po indeksu socialne pravičnosti uvršča na peto mesto med 28 članicami Evropske unije (EU), ugotavlja fundacija Bertelsmann. Fundacija z indeksom pravičnosti letno preučuje stanje v 28 članicah EU-ja na podlagi 38 meril ob

upoštevanju šestih vidikov socialne pravičnosti: revščine, izobraževanja, trga dela, zdravja, generacijske enakosti, socialne kohezije in nediskriminacije. Vrstni red desetih najboljših po socialni pravičnosti je: Danska, Švedska, Finska, Češka, Slovenija, Nizozemska, Nemčija, Avstrija, Luksemburg in Francija. Na repu pa so poleg Grčije še Romunija, Bolgarija, Italija, Španija in Hrvaška. [Več](#). Vir: MMC RTV SLO

Nemčija uvaja tretji spol

Nemško ustavno sodišče v Karlsruheju od zveznega parlamenta zahteva, da najkasneje do konca prihodnjega leta sprejme zakonodajo, ki bo v matičnih knjigah poleg moškega in ženskega omogočila izbiro "tretjega spola". Nemčija bi tako lahko postala prva država v Evropi, ki bo ljudem ponudila to možnost. [Več](#). Vir: siol.net

Poljska vlada namerava postopoma prepovedati nedeljsko odprtje trgovin

Poljska vlada namerava postopoma prepovedati nedeljsko odprtje trgovin. Od marca 2018 dalje bi bile lahko trgovine v državi odprte **le dve nedelji na mesec**, od leta 2019 dalje **le eno nedeljo na mesec**, od leta 2020 dalje pa bodo morale biti vse nedelje zaprte, predlaga vladajoča stranka Zakon in pravičnost (PiS). Vir: [STA](#) / [TaTrenutek](#)

V Italiji in na Irskem prepovedali divje živali v cirkusu

Cirkuško življenje za živali ni prav lepo. Preživijo ga stlačene v kletke in prikolice, v katerih večino časa potujejo od enega mesta do drugega. V cirkuški areni morajo izvajati različne trike, če pa svojih »nadrejenih« ne ubogajo, so pogosto kaznovane s tepežem. Nedavno sta se državam, ki v okviru pravic živali sprejemajo živalim prijazne zakone, pridružili Irska in Italija. [Več](#). Vir: Dnevnik

Sedem projektov čezmejnega programa Interreg Slovenija-Madžarska

Za sofinanciranje je bilo odobrenih sedmih projektov, skupaj vrednih tri milijone evrov ESRR. [Več](#). Vir: Delo

Nove prednostne naloge EU za trajnostni razvoj

Evropska komisija je 22. novembra 2016 v Strasbourgu predstavila strateški pristop k doseganju trajnostnega razvoja v Evropi in po svetu. V **Sporočilu o novih ukrepih za trajnostno prihodnost Evrope** pojasnjujejo, kako 10 političnih prednostnih nalog Komisije prispeva k izvajanju Agende Združenih narodov za trajnostni razvoj do leta 2030 in kako bo Evropska unija v prihodnje uresničevala cilje trajnostnega razvoja. V drugem sporočilu o novem **Evropskem soglasju o razvoju** sta predlagana skupna vizija in okvir za razvojno sodelovanje EU in držav članic, ki sta skladna z Agendo 2030. V tretjem sporočilu o **obnovljenem partnerstvu z afriškimi, karibskimi in pacifiškimi (AKP) državami** pa so predlagani gradniki za novo trajnostno obdobje v odnosih med EU in AKP po letu 2020, ko se izteče sporazum o partnerstvu iz Cotonouja.

Trajnost je evropska blagovna znamka. EU ima močan izhodiščni položaj in veliko izkušenj na tem področju ter visoko raven gospodarskega razvoja, socialne kohezije, demokratične družbe in zavezo k trajnostnemu razvoju, ki je globoko zakoreninjena v evropskih pogodbah. Vendar je treba za ohranitev prihodnosti že danes sprejeti pravilne politične odločitve.

Glavne sestavine novega strateškega pristopa Komisije, ki je bil predstavljen danes, so:

Novi ukrepi za trajnostno prihodnost Evrope

- Odgovor EU na Agendo 2030 bo vključeval delo v dveh smereh: najprej bo treba cilje trajnostnega razvoja vključiti v okvir evropskih politik in sedanje prednostne naloge Komisije, nato pa začeti razprave o dopolnitvi naše dolgoročne vizije in o poudarku sektorskih politik po letu 2020.
- Komisija bo z vsemi razpoložljivimi instrumenti, vključno z orodji za boljšo pravno ureditev, zagotovila, da se bodo v obstoječih politikah upoštevali trije vidiki trajnostnega razvoja, in sicer socialni, okoljski in gospodarski.
- Da bi ustvarila dinamično okolje, v katerem se bodo srečevali različni javni in zasebni

deležniki, bo Komisija oblikovala platformo z več deležniki, ki bo pomembna za nadaljnje ukrepanje in izmenjavo dobrih praks pri izvajanju ciljev trajnostnega razvoja v različnih sektorjih.

- Komisija bo od leta 2017 naprej redno poročala o napredku EU pri izvajanju Agende 2030 in vodila nadaljnje razprave o dopolnitvi dolgoročne vizije za možnosti razvoja po letu 2020.

Novo evropsko soglasje o razvoju

- Predlog za novo Evropsko soglasje o razvoju odraža spremembo paradigme v razvojnem sodelovanju v okviru Agende 2030, ki so ji botrovali vedno bolj kompleksni in medsebojno povezani izzivi današnjega sveta.
- Predlog predstavlja skupno vizijo in okvir za ukrepanje vseh institucij in držav članic ter se osredotoča na najrazličnejše spodbudnike razvoja, kot so enakost spolov, mladi, trajnostna energija in podnebni ukrepi, naložbe, migracije ter mobilnost.
- Cilj je povečati prepričljivost in uspešnost evropske razvojne politike ter njene učinke, in sicer z izvajanjem skupnih analiz in strategij, skupnim načrtovanjem programov, skupnim ukrepanjem ter izboljšanjem poročanja.
- Novo soglasje bi moralo zajeti vse dejavnosti EU in njenih držav članic, ki izhajajo iz razvojne politike. Primer tega pristopa je predlagani evropski načrt za zunanje naložbe, ki bo s pomočjo uradne razvojne pomoči dosegel povečanje financiranja iz drugih virov, da se ustvari trajnostna rast v korist najrevnejših.

Poleg mednarodnih vrhunskih srečanj in konferenc iz leta 2015 v Adis Abebi in Parizu je mednarodna skupnost zdaj dobila nov ambiciozen okvir, ki bo vsem državam skupno omogočil reševanje skupnih izzivov. To je prvič, da cilji trajnostnega razvoja zadevajo prav vse države sveta, in EU je odločena, da bo imela na svetovni ravni vodilno vlogo pri njihovem izvajanju.

Več. Vir: Evropska komisija

Dogodki, konference

Mreža za družbeno odgovornost Slovenije ter Ekvilib Inštitut skupaj s partnerji organizirata **Dneve družbene odgovornosti**, ki so namenjeni različnim dogodkom in aktivnostim na področju družbene odgovornosti in trajnostnega razvoja. **12. decembra 2017** se bo zvrstilo več dogodkov pod skupnim naslovom **Družbena odgovornost podjetij v praksi in politikah**. **Lokacija dogodkov:** Kreativni center Polygon, [Tobačna ulica 5, 1000 Ljubljana](#). Vir: Mreža za družbeno odgovornost Slovenije

Soodločanje: ali civilna družba sodeluje pri odločanju?

Konferenca želi narediti presek stanja soodločanja civilne družbe v praksi. Kakšne možnosti ima civilna družba za sodelovanje pri oblikovanju stališč in odločitev? Kakšne so razlike med različnimi ravni upravljanja, od lokalne, prek državne, do Evropske? Kako lahko državljani na vseh ravneh sami pripomorejo k razvoju in zaščiti demokracije, pravne države in človekovih pravic? Predstavljene bodo dobre in manj dobre prakse sodelovanja na treh ravneh odločanja: lokalni, državni in naddržavni oz. Evropski ravni, govorci pa bodo tako predstavniki nevladnih organizacij kot uprav na vseh ravneh tako iz Slovenije kot tujine. Konferenca bo potekala **6. decembra** v Hiši EU v Ljubljani. [Več](#). Vir: Slovenska filantropija

Evropski kulturni forum

Evropski kulturni forum, ki bo potekal **7. in 8. decembra** v italijanskem Milanu je dvodnevni vodilni dogodek, ki ga organizira Evropska komisija, da bi povečala prepoznavnost evropskega kulturnega sodelovanja, združila ključne akterje kulturnega sektorja in ponudila možnost razprave o politiki in pobudah v EU na temo kulture. V tokratni izdaji (2017) bo potekala tudi uradno predstavitev evropskega leta kulturne dediščine 2018, ki je tema evropskega leta, namenjenega našim skupnim kulturnim dobrinam in vsem njihovim vidikom. [Več](#). Vir: Združenje EPEKA

AKTIVNI.VSI = PRIDOBIMO.VSI

5. in 6. decembra bo na Brdu pri Kranju potekala konferenca namenjena tako zaposlenim v lokalni samoupravi, na področju socialnega varstva (zlasti centri za socialno delo, domovi za starejše), vzgoje in izobraževanja, delodajalcem in zaposlenim v kadrovskih službah ter vsem, ki se pri svojem delu srečujejo z vprašanji usklajevanja zasebnega in poklicnega življenja ali stereotipov. [Več](#). Vir: Združenje EPEKA

Integrativne postavitve

Integrativne postavitve temeljijo na principih različnih terapij, ki jih z udeleženci integriramo preko različnih načinov dela, pogosto umetnostne terapije. Inštitut za sistemske postavitve pripravlja **poseben sklop delavnic: "V sebi UMAZANA IN ZAZNAMOVANA"**

- Zdravljenje ran - 2. delavnica
Čas: nedelja, 10. december 2017 od 9. do 17. ure.
- Zaživetje življenje - 3. delavnica
Čas: nedelja, 14. januar 2017 od 9. do 17. ure.

Delavnice bodo potekale v Ljubljani, Mencingerjeva ulica 7, Inštitut za sistemske postavitve, 1. nadstropje. [Več](#). Vir: Inštitut za sistemske postavitve

Razpisi in priložnosti

Creative Europe - MEDIA Sub-programme: Support for TV Programming 2018

V okviru podprograma Media programa Ustvarjalna Evropa je objavljen javni razpis, namenjen podpori za vključevanje evropskih avdiovizualnih del v televizijske programe za leto 2018. Pri njihovem nastajanju morajo sodelovati vsaj tri televizijske hiše iz treh držav, ki sodelujejo v podprogramu MEDIA. Predloge je treba predložiti najpozneje **24. 05. 2018**. Vrednost razpisa v programu Ustvarjalna Evropa (2014-2020) je 14,5 milijona evrov. [Več](#). Vir: razpisi.info

ForestValue - Innovating forest-based bioeconomy

Predmet je sofinanciranje aktivnosti slovenskih partnerjev v projektih, izbranih v okviru skupnega transnacionalnega razpisa za raziskovalno razvojne projekte »ForestValue – Innovating forest-based bioeconomy: Joint call for research proposals«. Prijava na transnacionalni razpis je pogoj za morebitno kasnejše sofinanciranje na razpisu. Rok prijave **23.1. 2018**. [Več](#). Vir: Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport

Erasmus+: KA3 – podpora za reformo politik

Cilj tega razpisa za zbiranje predlogov je zagotoviti strukturno pomoč, imenovano nepovratna sredstva za poslovanje, evropskim nevladnim organizacijam (ENVO) in vseevropskim mrežam, ki delujejo na področjih izobraževanja in usposabljanja ali mladih. Rok prijave **14.12.2017**. [Več](#). Vir: <http://www.razpisi.info>

Kongres prostovoljstva

Slovenska filantropija bo **5. 12. 2017** v Narodni galeriji v Ljubljani organizirala 11. Slovenski kongres prostovoljstva. Častno pokroviteljstvo kongresa, ki poteka na mednarodni dan prostovoljstva, je sprejel predsednik vlade, dr. Miro Cerar. Osrednja tema kongresa bo mentorska podpora prostovoljcem. [Več](#). Vir: Slovenska filantropija

Okolje potrebuje našo odgovornost

Ker okolje potrebuje našo odgovornost, se je Sloveniji začel projekt **ECOLEX LIFE** »OZAVEŠČANJE O OKOLJSKI ODGOVORNOSTI«. V projektu *ECOLEX* ugotavljajo, da številna podjetja - med malimi in srednjimi jih je takih kar dve tretjini - ne pozna zakonskih podlag o odgovornosti za povzročeno okoljsko škodo. To želi projekt *ECOLEX* Life spremeniti. Delavnica bo potekala 4. decembra v Ljubljani v Hiši Evropske Unije. [Več](#). Vir: *EcoLexLife*

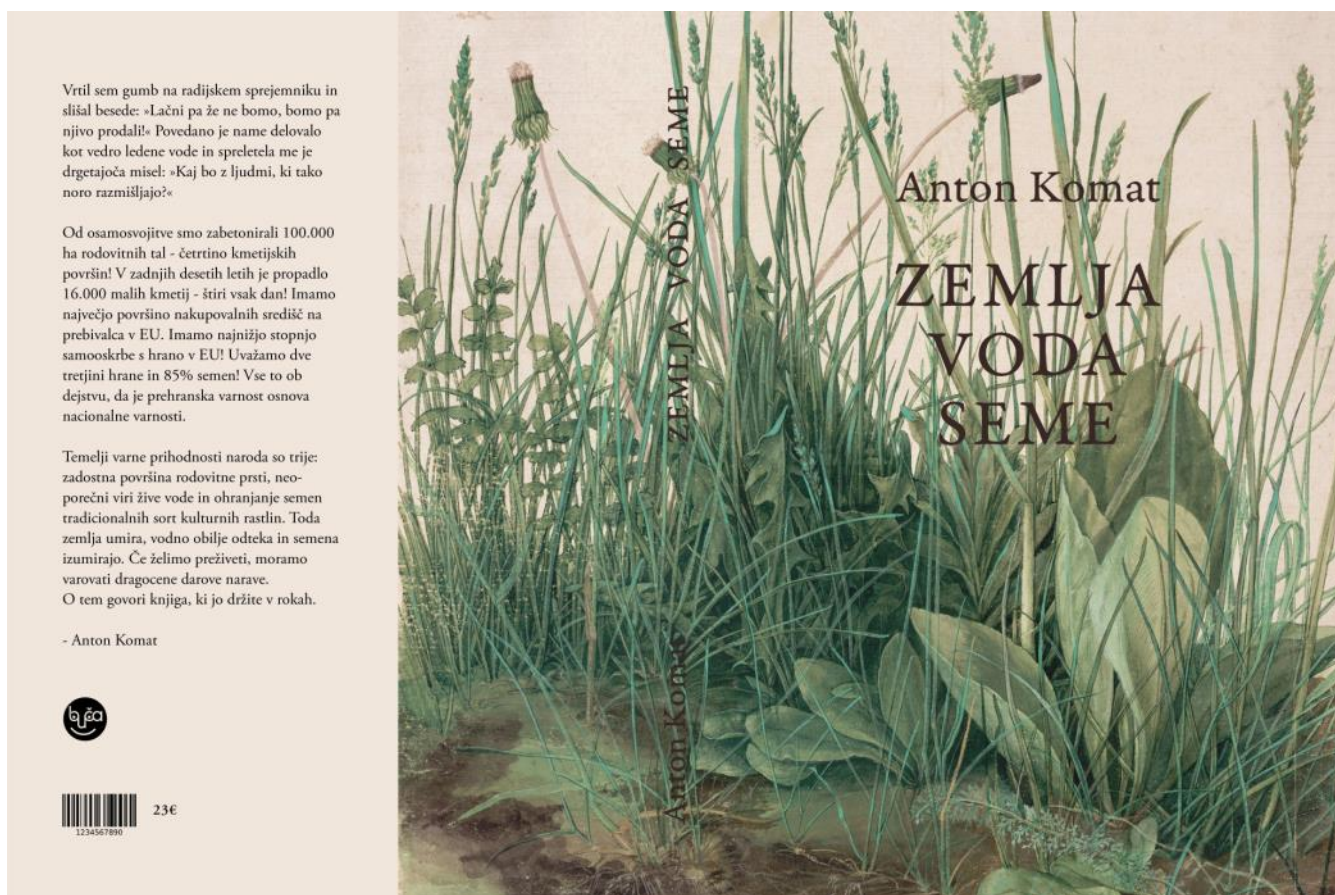
Izzivi varovanja človekovih pravic in temeljnih svoboščin

Varuh človekovih pravic Republike Slovenije (Varuh) vas skupaj s Pravno fakulteto Univerze v Ljubljani ob dnevu človekovih pravic vabi na okroglo mizo, ki bo v **četrtek, 7. decembra 2017, od 10.30. do 12.30.**, v vijolični predavalnici Pravne fakultete Univerze v Ljubljani, Poljanski nasip 2, Ljubljana. Uvodne besede bosta udeležencem namenila **Vlasta Nussdorfer**, varuhinja človekovih pravic, ki bom tudi vodila okroglo mizo, in dekan fakultete **prof. dr. Miha Juhart**. V razpravi želijo osvetliti nekatera vprašanja, ki po oceni Varuha pomembno vplivajo na uresničevanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin, ki jih zagotavljajo ustava ter mednarodne pogodbe s področja človekovih pravic. Vir: Varuh človekovih pravic Republike Slovenije

Obeležitev Mednarodnega dneva spomina na žrtve genocida in Mednarodnega dneva človekovih pravic

Ministrstvo za zunanje zadeve Republike Slovenije in ZRC SAZU v Ljubljani vljudno vabita na obeležitev mednarodnega dneva spomina na žrtve genocida in Mednarodnega dneva človekovih pravic v Atriju ZRC, Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti v Ljubljani, v petek, 8. decembra 2017, ob 11. uri. [Več](#). Vir: CNVOS

Nova knjiga: Zemlja voda seme

Zemlja voda seme

Anton Komat

Leto izdaje: 2017

Cena: 23 EUR

Število strani: 251

Samozaložba & Buča, Domžale & Ljubljana

Zemlja voda seme

Vrtil sem gumb na radijskem sprejemniku in slišal besede: "Lačni pa že ne bomo, bomo pa njivo prodali!" Povedano je name delovalo kot vedro ledene vode in spreletela me je drgetajoča misel: "Kaj bo z ljudmi, ki tako noro razmišljajo?"

Od osamosvojitve smo zabetonirali 100.000 ha rodovitnih tal - četrtno kmetijskih površin! V zadnjih desetih letih je propadlo 16.000 malih kmetij - štiri vsak dan! Imamo največjo površino nakupovalnih središč na prebivalca v EU. Imamo najnižjo stopnjo samooskrbe s hrano v EU! Uvažamo dve tretjini hrane in 85% semen! Vse to ob dejstvu, da je prehranska varnost osnova nacionalne varnosti.

Temelji varne prihodnosti naroda so trije: zadostna površina rodovitne prsti, neoporečni viri žive vode in ohranjanje semen tradicionalnih sort kulturnih rastlin. Toda zemlja umira, vodno obilje odteka in semena izumirajo. Če želimo preživeti, moramo varovati dragocene darove narave.

O tem govori knjiga Zemlja, voda, seme.

Anton Komat

Definicija družbene odgovornosti

Kaj pomeni družbena odgovornost?

Najpogosteje se koncept družbene odgovornosti pri podjetjih pojavlja na področju ravnanja z zaposlenimi, vlaganja v skupnost (neprofitni projekti), sodelovanja s poslovnimi partnerji (dobaviteljske verige, družbeno odgovorni skladi itd.), odnosa do okolja (proizvodnja ekoloških izdelkov, ...), tržišča (marketing z razlogom, sponzorstva in donacije itd.). V praksi preveč izstopa dobroteljskost, ki je v resnici važen, a droben delček družbene odgovornosti podjetij in ljudi do pomoči potrebnih delov širše družbe.

Družbena odgovornost podjetij (def. EU, Zelena knjiga 2001) zajema štiri ključna področja:

- pošten odnos do zaposlenih,
 - okolja,
 - širše skupnosti,
 - na trgu (do kupcev, dobaviteljev...),
- + Nujno: dobro načrtovano in izpeljano vodenje.

Poleg te je Evropska Unija pripravila smernice za družbeno odgovornost ISO 26000:2010. Dokument navaja, da je družbena odgovornost organizacije za vplive njenih odločitev in dejavnosti na družbo in okolje.

Definicija DO po ISO 26000:2010 je:

»Družbena odgovornost je odgovornost organizacije za vplive njenih odločitev in dejavnosti na družbo in okolje, ki skozi pregledno in etično ravnanje:

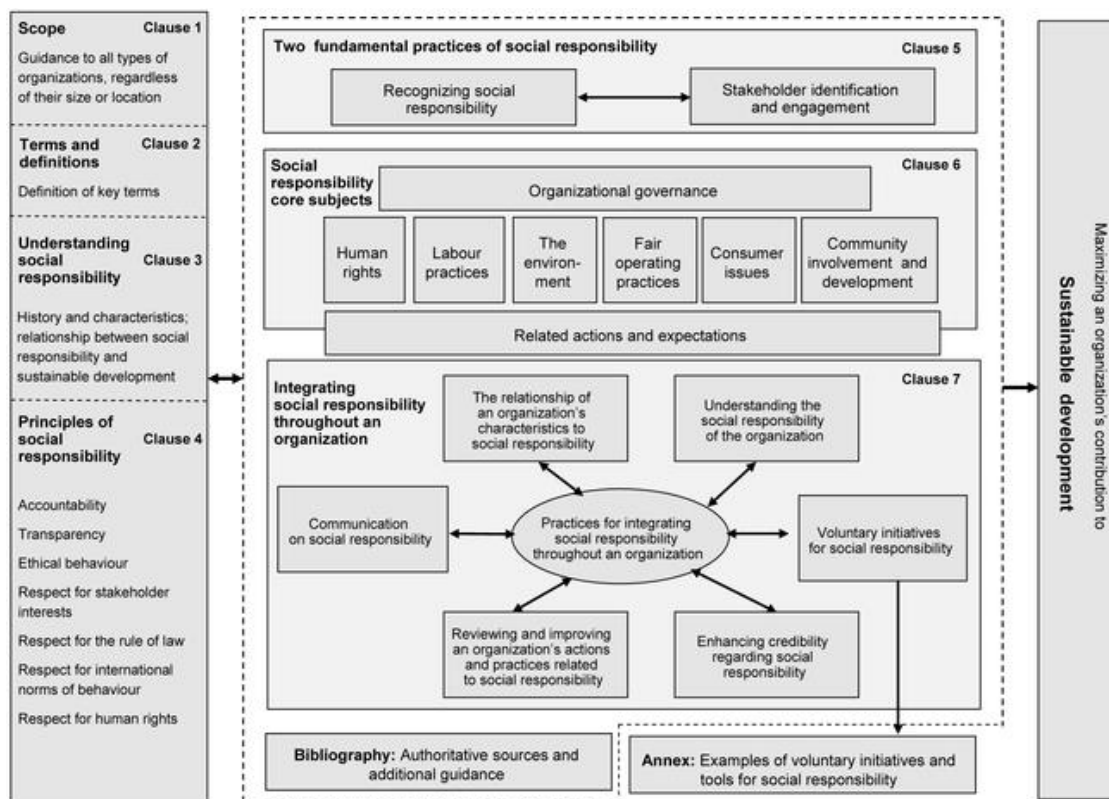
- prispeva k trajnostnemu razvoju, vključujoč zdravje in blaginjo družbe;
- upošteva pričakovanja deležnikov;
- je v skladu z veljavno zakonodajo in mednarodnimi normami ravnanja; ter
- je integrirana v celotno organizacijo in se izvaja v vseh njenih odnosih.

OPOMBA 1: Dejavnosti vključujejo izdelke, storitve in procese.;

OPOMBA 2 : Razmerja se nanašajo na dejavnosti organizacije v okviru polja njenih vplivov.«

Sedem osrednjih tem Standarda za družbeno odgovornost ISO 26000:2010: človekove pravice, zaposlovanje, okolje, etično ravnanje, pravice potrošnikov, vključenost v skupnost in razvoj, vse pa povezujejo celostni pristop, soodvisnost in dobro vodenje.

Več o ISO 26000 lahko preberete na spletni strani: <https://www.iso.org/obp/ui/#iso:std:iso:26000:ed-1:v1:en>

VABIMO VAS V

VODILNO SLOVENSKO ORGANIZACIJO ZA DRUŽBENO ODGOVORNOST IN TRAJNOSTNI RAZVOJ PODJETIJ, NEVLADNIH ORGANIZACIJ IN USTANOV

Sodelujte pri sestavljanju mozaika znanja o družbeni odgovornosti in njenem vplivu na različna področja našega življenja, dela in okolja. Po svojih močeh se povežimo pri iskanju rešitev in njihovem udejanjanju.

**K DRUŽBENI ODGOVORNOSTI LAHKO
POMEMBNO PRISPEVATE TUDI VI.**

**SODELUJTE Z NAMI,
POSTANITE NAŠI ČLANI!**

IRDO

Inštitut za razvoj družbene odgovornosti

Preradovičeva ulica 26, 2000 Maribor,

Tel.: **031 344 883**

e-pošta: info@irdo.si

Spletna mesta:

www.irdo.si

www.horus.si

www.model-m.si

Skupaj z vami
sestavljamo
mozaik znanja
in sodelovanja
za več družbene
odgovornosti

